

RAPPORT

Tall som teller

Statistikk over norsk utviklingsbistand i 2024

Av seksjon for statistikk og analyse, Norad

Tall som teller

Statistikk over norsk utviklingsbistand i 2024

ISBN: 978-82-8369-222-8

Utgitt: 13.05.2025

bistandsresultater.no

norad.no

Innhold

Innledning	5
Nøkkeltall for norsk bistand i 2024	6
Oversikt over bistanden	7
1. Om rapporten	7
2. Hva er bistand?	7
3. Total norsk bistand	7
4. Internasjonal bistand	8
5. Type bistand	10
6. Geografisk fordeling	11
Regioner	11
Mottakerland	13
De fattigste landene	15
Ukraina	16
7. Partnere	18
Multilaterale partnere	19
Sivilsamfunnspartnere	21
8. Temaer	22
Sektorfordeling	22
Nødhjelp	24
Klima	25
Landbruk, fiskeri og matsikkerhet	28
Flyktningutgifter	29
Helse	30
Utdanning	31
Kvinnens rettigheter og likestilling	32
Inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne	33
9. Forvaltningen av norsk bistand	34
10. Om Sørpakka	35
Tillegg	37
Begrepsavklaringer	37
Metodebeskrivelser	37

Figurer

Figur 1: Norsk bistand, 2015-2024, løpende priser	7
Figur 2: Norsk bistand, 2015-2024, faste 2023-priser	8
Figur 3: Norsk bistand som andel av bruttonasjonalinntekt (BNI), 2015-2024	8
Figur 4: Total internasjonal bistand fra OECD DAC-land, 2000-2024, faste 2023-priser	9
Figur 5: Internasjonal bistand fra OECD DAC-medlemmer, 2024	10
Figur 6: Bistand fordelt på type støtte, 2015-2024	11
Figur 7: Øremerket bistand fordelt på regioner, 2024	12
Figur 8: Geografisk spesifisert bistand fordelt på regioner, 2015-2024	12
Figur 9: Bistand til Afrika sør for Sahara, 2020-2024	13
Figur 10: Ti største mottakerland, 2024	13
Figur 11: Mottakerland etter beløpsstørrelse, 2024	15
Figur 12: Landspesifisert bistand fordelt på inntektsgrupper, 2020-2024	16
Figur 13: Bistand til Ukraina fordelt på sektorer, 2024	17
Figur 14: Bistand til Ukraina fordelt på partnergrupper, 2024	17
Figur 15: Bistand fordelt på partnergrupper, 2024	18
Figur 16: Bistand fordelt på partnergrupper, 2015-2024	19
Figur 17: Bistand til multilaterale partnere, 2015-2024	19
Figur 18: Bistand til multilaterale partnere, fordelt på kjernestøtte og øremerket støtte, 2015-2024 ..	20
Figur 19: Ti største multilaterale partnere, 2024	21
Figur 20: Bistand til sivilsamfunns partnere, 2015-2024	21
Figur 21: Ti største sivilsamfunns partnere, 2024	22
Figur 22: Bistand fordelt på sektorer, 2024	22
Figur 23: Bistand fordelt på sektorer, 2015-2024	24
Figur 24: Bistand til nødhjelp, 2015-2024	24
Figur 25: Geografisk fordeling av bistand til nødhjelp, 2015-2024	25
Figur 26: Bistand til klimaformål, 2015-2024	26
Figur 27: Øremerket bistand til klimatilpasning, 2020-2024	27
Figur 28: Norsk bistand til Klima- og skogsatsingen, 2015-2024	28
Figur 29: Bistand til landbruk, fiskeri og matsikkerhet, 2015-2024	29
Figur 30: Bistand til flyktningutgifter i giverland, 2015-2024	29
Figur 31: Bistand til helse, 2015-2024	30
Figur 32: Bistand til seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR), 2016-2024	31
Figur 33: Bistand til utdanning, 2015-2024	31
Figur 34: Bistand til å fremme kvinners rettigheter og likestilling, 2015-2024	33
Figur 35: Bistand til å fremme inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne, 2018-2024	34
Figur 36: Forvaltning av bistanden, 2015-2024	35
Figur 37: Bistandsforvaltning og kanalisering gjennom partnergrupper, 2024	35

Innledning

Total norsk bistand utgjorde 55,7 milliarder kroner i 2024. Dette var 2,9 milliarder kroner mindre enn i 2023, tilsvarende en nedgang på fem prosent målt i løpende priser.

Målt både i løpende og faste priser var likevel 2024 året med det nest høyeste bistandsnivået gjennom tidene, kun overgått av 2023. Som andel av Norges bruttonasjonalinntekt (BNI), utgjorde 2024-bistanden 1,02 prosent, og var dermed høyere enn det uttalte norske målet om én prosent. I internasjonal målestokk var Norge landet som ga høyest andel av BNI til bistand for andre året på rad.

Ukraina var i 2024, som i 2023, soleklart største mottakerland av norsk bistand, og mottok 9,3 milliarder kroner i øremerket støtte,¹ en økning fra 7,9 milliarder i 2023. Støtten til Ukraina er hovedårsaken til at Europa var største region innenfor norsk bistand for første gang siden norsk bistandsstatistikk ble etablert i 1960. Den økte norske, sivile støtten til Ukraina i 2024 skiller seg fra den samlede internasjonale bistanden, hvor foreløpige tall viser et markant fall i bistanden til Ukraina.

Andelen av den landspesifiserte bistanden som gikk til de minst utviklede landene (MUL) og andre lavinntektsland² utgjorde 31 prosent i 2024. Dette er historisk lavt, og skyldes både en reell nedgang i bistanden til denne gruppen, og at de fire største mottakerlandene Ukraina, Palestina, Indonesia og Brasil ikke defineres innenfor disse landkategoriene. Bistanden til Ukraina alene utgjorde 40 prosent av all landspesifisert norsk bistand i 2024.

Palestina har vært et viktig mottakerland for norsk bistand i en årrekke, og økningen de siste to årene var i hovedsak i form av humanitær støtte, mens bistanden til Indonesia og Brasil i stor grad var knyttet til langsiktig klimasamarbeid og resultatbaserte utbetalinger for redusert avskoging. Også internasjonalt reduseres bistanden til de minst utviklede landene og i en situasjon med stor usikkerhet knyttet til fremtidig internasjonal bistand er det en risiko for at de fattigste og mest utsatte kan bli ytterligere marginalisert i fordelingen av det som i utgangspunktet er knappe ressurser. Dette er temaet for årets «tall som teller»-arrangement, som kan strømmes her: [Tal som tel: Kva skjer når rike land kuttar i bistand?](#)

¹For ordens skyld: Dette inkluderer ikke militær støtte. For oppdaterte tall for Nansen-programmet for Ukraina samlet sett, og detaljert oversikt over sivil støtte til Ukraina, oppdateres følgende nettsider jevnlig: [Norsk støtte til Ukraina og nabolandene - regjeringen.no](#) og [Detaljert oversikt over norsk sivil støtte til Ukraina - regjeringen.no](#).

²Syria og Nord-Korea er lavinntektsland, men ikke MUL.

Nøkkeltall for norsk bistand i 2024

55,7 milliarder kroner i norsk bistand

Norsk bistand ble redusert med 2,9 milliarder kroner i løpende priser fra 2023, en nedgang på 5 prosent (4 prosent i faste priser). Likevel var bistandsnivået det nest høyeste historisk, både i løpende og faste priser. Internasjonal bistand fra OECD DAC-land falt med 7 prosent, i faste priser.

1,02 prosent av bruttonasjonalinntekt (BNI)

Norge var største giverland som andel av BNI, og var blant fire land som nådde FN-målet om minst 0,7 ODA/BNI-prosentandel. Målt i beløp (USD) var Norge det niende største giverlandet, og USA var det største giverlandet, og stod for 30 prosent av samlet bistand fra OECD DAC-land.

Europa største mottakerregion

Bistand til Ukraina gjorde Europa til største mottakerregion i 2024, med 10,1 milliarder kroner i bistand. Europa passerte dermed Afrika, som mottok 8,4 milliarder, som var lavere enn i 2023, men høyere enn tidligere år. Ukraina var desidert største mottakerland og mottok 9,3 milliarder kroner.

10,2 milliarder til nødhjelp

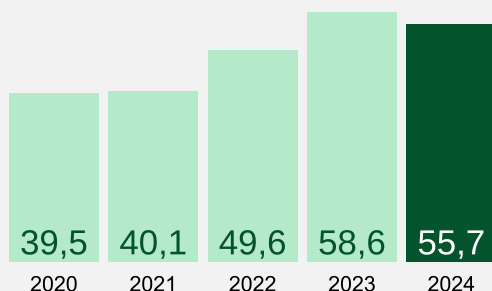
Nødhjelp utgjorde 10,2 milliarder, tilsvarende 18 prosent av den totale bistanden. Det var en reduksjon i beløp og prosentandel, hovedsakelig fordi ettårig støtte i 2023 til land rammet av Ukraina-krigens ringvirkninger falt bort (*Sørpakka*). Nivået var likevel betydelig høyere enn i årene før 2023.

Mindre til de fattigste landene

Bistand til de fattigste landene (minst utviklede land og andre lavinntektsland) falt med 2,3 milliarder kroner. Samtidig sank prosentandelen av landspesifisert bistand til disse landene fra 40 til 31 prosent. Det skyldes hovedsakelig at *Sørpakka* falt bort og økt bistand til andre land.

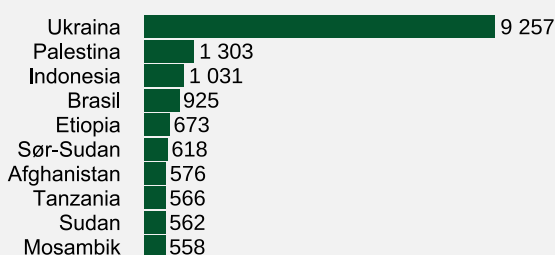
Total norsk bistand

Milliarder kroner, løpende priser

Ti største mottakerland

Millioner kroner, 2024

Oversikt over bistanden

1. Om rapporten

Rapporten presenterer statistikk og fakta om norsk og internasjonal utviklingsbistand i 2024. Den ble publisert i forbindelse med lanseringen av Norges offisielle bistandsstatistikk og Norads arrangement «Tall som teller» 13. mai 2025.

Statistikken for 2024 vil kunne endre seg frem til rapporteringen til OECDs utviklingskomité i juli 2025. Det kan også forekomme mindre endringer etter dette tidspunktet basert på tilbakemeldinger fra OECD. Den til enhver tid mest oppdaterte statistikken er tilgjengelig på bistandsresultater.no

2. Hva er bistand?

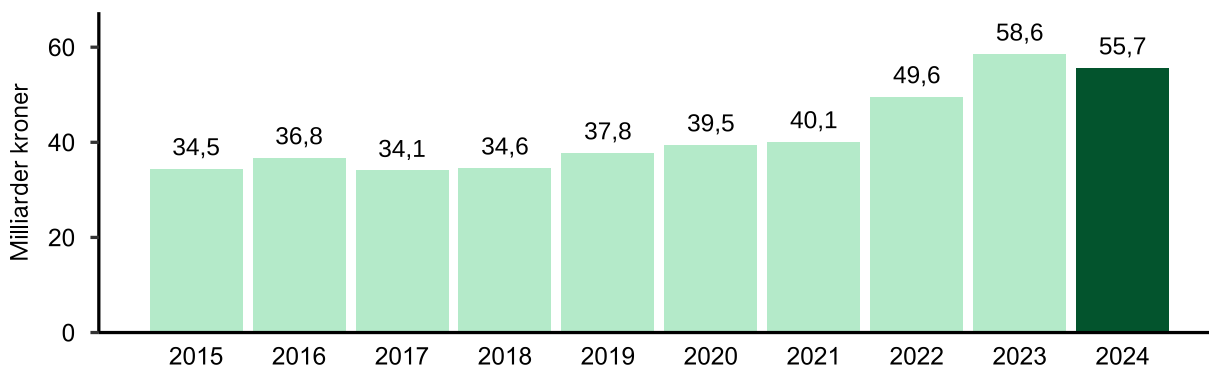
Official development assistance (ODA) er en internasjonal standard for hva som kan regnes som bistand til utviklingsland. Standarden håndheves av OECDs utviklingskomité – DAC (Development Assistance Committee) og omhandler regelverk for hva som kan rapporteres som offentlig finansiert bistand. DAC har i dag 33 medlemmer; 32 land samt den Europeiske Union. ODA regnes som midler som har som hovedmål å [bidra til økonomisk og sosial utvikling i et utviklingsland](#). For Norges del tar dette i all hovedsak form som gavebistand, samt midler overført til Norfund og Klimainvesteringsfondet for investeringer i utviklingsland med samme hovedformål.

[Listen over land](#) som kan motta bistand i tråd med definisjonen av ODA består av alle lav- eller mellominntektsland som [definert av Verdensbanken](#) (brutto nasjonalinntekt per innbygger), med unntak av G8-medlemmer, EU-medlemmer og land med en definert dato for å bli EU-medlem. I tillegg er alle land [definert av FN](#) som minst utviklede land ODA-godkjente. Listen oppdateres hvert tredje år, hvor land som har vært høyinntektsland sammenhengende i tre år går ut av listen.

3. Total norsk bistand

Total norsk bistand utgjorde 55,7 milliarder kroner - tilsvarende 5,18 milliarder dollar – i 2024. Det var en nedgang på 2,9 milliarder kroner eller fem prosent fra 2023. Nedgangen må ses i lys av den ettårige ekstrabevilgningen på 5 milliarder kroner i 2023 til utviklingsland som er særlig rammet av ringvirkninger av Russlands angrepskrig mot Ukraina, i denne rapporten omtalt som *sørpakke* og nærmere omtalt i kapittel 10. På tross av dette var 2024-nivået likevel det nest høyeste nivået for bistanden målt i løpende priser, kun overgått av 2023.

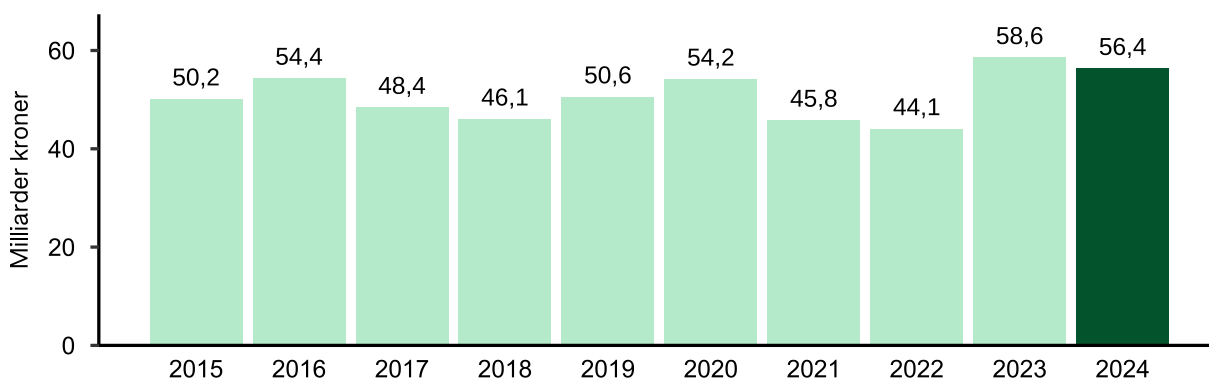
Figur 1: Norsk bistand, 2015-2024, løpende priser

Last ned data

Målt i faste priser, slik OECD gjerne omtaler tallene, var nedgangen i den norske bistanden på 2,2 milliarder kroner eller fire prosent fra 2023 til 2024. Figuren under viser utviklingen i faste priser, hvor prisutviklingen i produserte norske varer og tjenester (bruttonasjonalprodukt) er justert for. Også målt i faste priser var 2024 året med nest høyeste nivå for norsk bistand etter 2023.

Figur 2: Norsk bistand, 2015-2024, faste 2023-priser

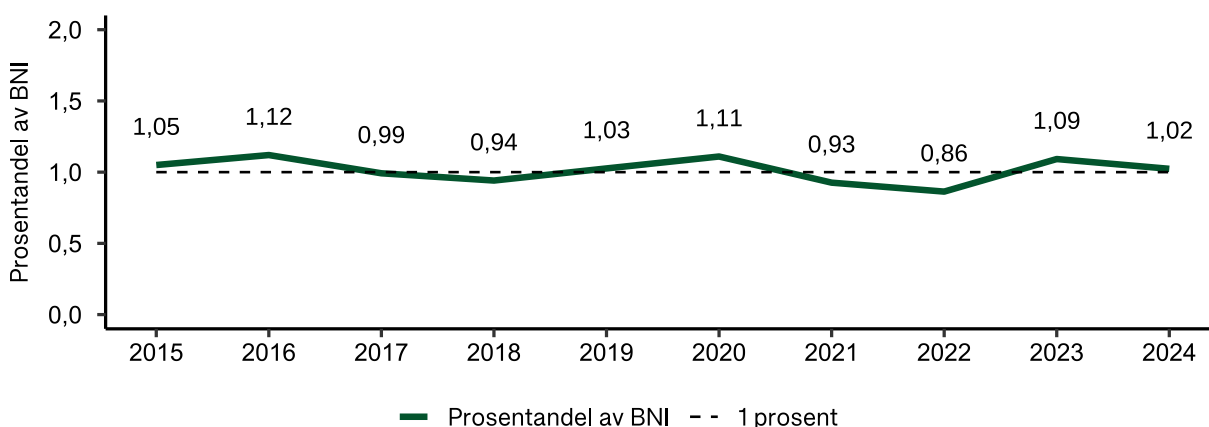

Forklaring: Beløpene er vist i faste 2023-priser, justert for prisvekst i norsk økonomi med BNP-deflator.

Last ned data

Norsk bistand tilsvarte 1,02 prosent av norsk bruttonasjonalinntekt (BNI) i 2024. Dette var en nedgang fra 1,09 prosent i 2023. Norge har lenge hatt et mål på tvers av ulike regjeringer om årlig å gi én prosent av BNI til bistand. Med en høyst variabel størrelse som BNI er det imidlertid vanskelig å treffe eksakt med bistandsbudsjettene i et enkeltår. Dette blir særlig synlig for en liten åpen økonomi som Norge, blant annet gitt hvor stor betydning petroleumsprisene gjennom året har å si for utviklingen for samlet norsk økonomi. Over tiårsperioden 2015-2024 utgjorde bistanden i gjennomsnitt 1,01 prosent av BNI.

Figur 3: Norsk bistand som andel av bruttonasjonalinntekt (BNI), 2015-2024

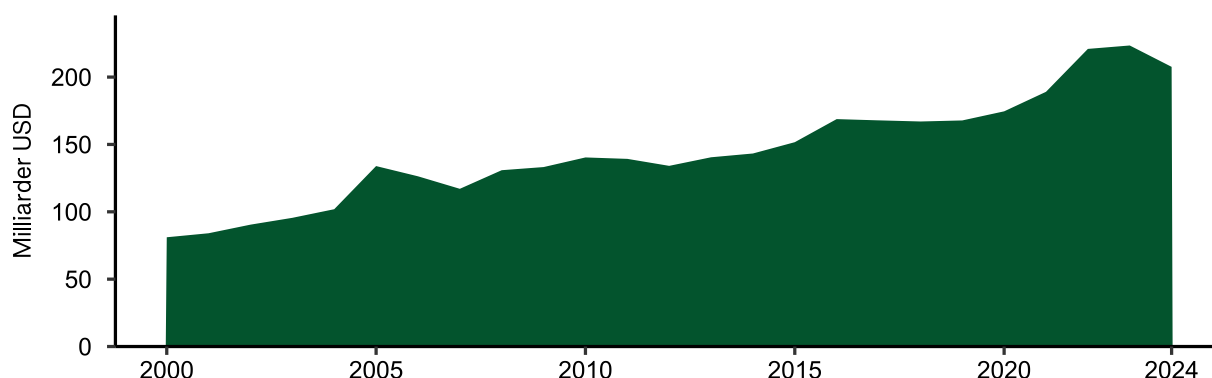

Last ned data

4. Internasjonal bistand

Bistanden fra de 32 medlemslandene i [OECDs utviklingskomité \(DAC\)](#) var på 212,1 milliarder dollar i 2024, tilsvarende 2 280 milliarder norske kroner, viser foreløpige tall fra OECD. Dette utgjør en realnedgang på 7,1 prosent sammenlignet med 2023, og er første år med nedgang de siste seks årene. Nedgangen forklares i hovedsak av redusert kjernestøtte til multilaterale organisasjoner, humanitær bistand og flyktningutgifter i giverland, samt lavere sivil støtte til Ukraina.

Figur 4: Total internasjonal bistand fra OECD DAC-land, 2000-2024, faste 2023-priser

Forklaring: Beløpene er vist i faste 2023-priser, justert for prisvekst med BNP-deflator.

Last ned data

Bistanden fra DAC-landene til Ukraina var på 15,5 milliarder dollar, en realnedgang på 16,7 prosent fra 2023. Støtten til Ukraina utgjorde 7,4 prosent av total ODA i 2024. Av de 15,5 milliardene var 1,8 milliarder humanitær støtte – en nedgang på 43 prosent sammenlignet med året før. USA var klart største giverland til Ukraina med 9,6 milliarder dollar, etterfulgt av Canada med 1,8 milliarder dollar og Norge på tredjeplass med 838 millioner dollar, tilsvarende 9,3 milliarder kroner. I tillegg ga EU-institusjonene 19,0 milliarder dollar i bistand til Ukraina, hovedsakelig i form av lån, noe som representerer 53 prosent av deres totale ODA. EU-institusjonene så imidlertid også en nedgang i støtten til Ukraina sammenlignet med 2023-nivået.

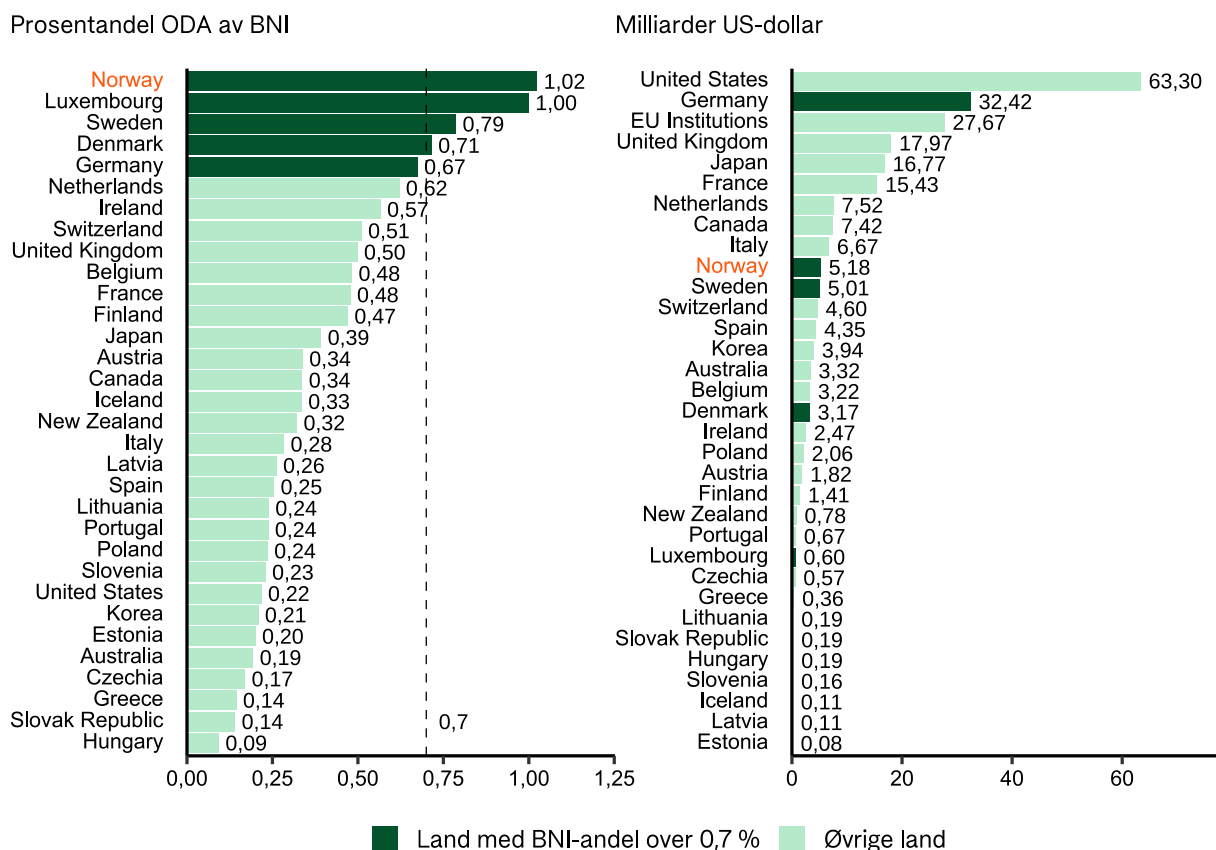
Humanitær bistand fra DAC-landene beløp seg til 24,2 milliarder dollar i 2024, en realnedgang på 9,6 prosent. Samtidig falt også utgifter til flyktninger i giverland med 17,3 prosent sammenlignet med året før, og summerte seg til 27,8 milliarder dollar. Flyktningutgiftene utgjorde 13,1 prosent av den totale bistanden fra DAC-landene, ned fra 14,6 prosent i 2023.

Bistanden til Afrika³ utgjorde 42 milliarder dollar, en nedgang på én prosent fra 2023. Av dette gikk 36 milliarder dollar til Afrika sør for Sahara, en realnedgang på to prosent fra 2023. Det var også en realnedgang i bistand til de minst utviklede landene, med tre prosent, til 35 milliarder dollar.

Ti av DAC-medlemslandene økte sin bistand – målt i faste priser - fra 2023 til 2024. Sør-Korea var landet med høyest prosentvis realvekst; 24,8 prosent. Tjueto DAC-land hadde en reduksjon sammenlignet med året før. Ungarn, Tsjekkia, Polen og Estland hadde størst prosentvis nedgang, mens Tyskland, USA, Storbritannia og Japan så den største reduksjonen målt i 2023-dollar.

³Tallene i avsnittet er hentet fra OECDs pressemelding og inkluderer bistand også fra EU-institusjonene.

Figur 5: Internasjonal bistand fra OECD DAC-medlemmer, 2024

Forklaring: Venstre figur viser ODA i gaveekvivalenter, målt som andel av bruttonasjonalinntekt (BNI). Høyre figur viser ODA i gaveekvivalenter (milliarder US-dollar). Grønne søyler viser land som nådde FN-målet om 0,7 prosent ODA/BNI-andel. Kilde: OECD

Last ned data

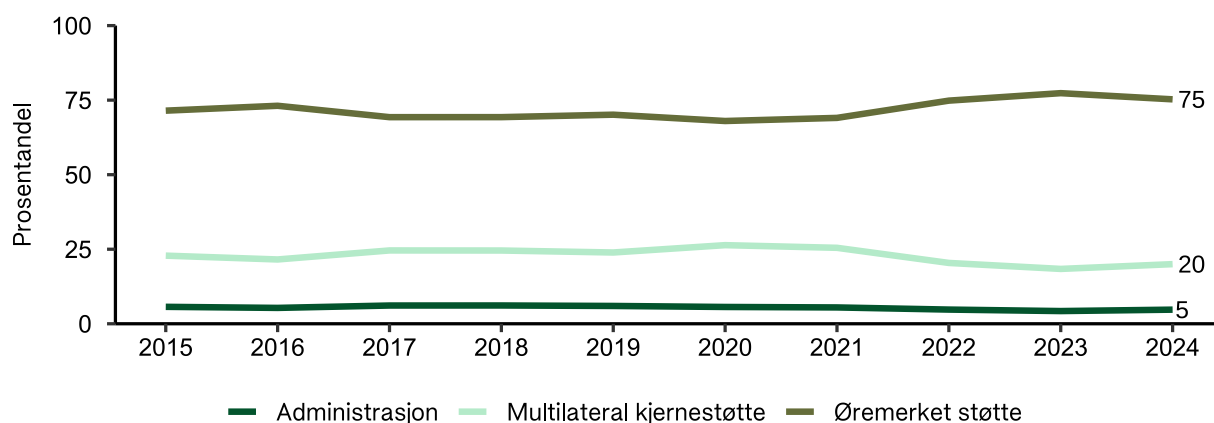
Totalt for DAC-landene var andelen av bruttonasjonalinntekt (BNI) til bistand 0,33 prosent i 2024 – ned fra 0,37 prosent de to foregående årene. Norge, Luxembourg, Sverige og Danmark var landene som nådde FN-målet om minst 0,7 prosent av BNI i 2024. Norge var på topp med en andel på 1,02 prosent og på niendeplass av medlemslandene målt i USD.

USA var landet som ga klart mest bistand, med 63,3 milliarder dollar, tilsvarende 30 prosent av den samlede bistanden fra DAC-landene. Etter USA følger Tyskland (32,4 mrd. USD), Storbritannia (18,0 mrd. USD), Japan (16,8 mrd. USD), og Frankrike (15,4 mrd. USD). Samlet utgjorde bistanden fra disse fem giverlandene 69 prosent av total bistand fra DAC-landene. Til sammenligning utgjorde norsk bistand 2,4 prosent. Bistand fra EU-institusjonene utgjorde så 27,7 milliarder USD i 2024. Les mer om de foreløpige internasjonale tallene for bistand [her](#).

5. Type bistand

Bistanden kan deles inn i tre typer: *Kjernestøtte til multilaterale organisasjoner*, *administrasjonskostnader* hos bistandsforvalterne (UD, Norad, ambassader og øvrig norsk offentlig sektor) og *øremerket støtte* som inkluderer alt annet enn de to første kategoriene. For øremerket støtte er det ofte tematiske og/eller geografiske føringer for hva midlene skal gå til. Den øremerkede støtten kan ha ulike grader av føringer fra giver, fra hardt øremerket til mykt øremerket.

Figur 6: Bistand fordelt på type støtte, 2015-2024

Last ned data

Mesteparten av norsk bistand gis i form av øremerket støtte, 41,9 milliarder kroner i 2024 mot 45,3 milliarder kroner i 2023. Dette tilsvarte 75 prosent av bistanden i 2024, litt ned fra 2023 (77 prosent) og samme andel som i 2022. Dette er en høy andel historisk sett og skyldes den betydelige øremerkede støtten til Ukraina. Til sammenligning var tilsvarende andel 69 prosent i 2021, før Russlands fullskalainvasjon.

Kjernestøtte til multilaterale organisasjoner som står på [OECDs liste](#) over organisasjoner som kan motta bistand utgjorde 11,1 milliarder kroner i 2024, eller 20 prosent av bistanden. Det var en liten økning på 360 millioner kroner fra 2023 da andelen utgjorde 18 prosent av total bistand.

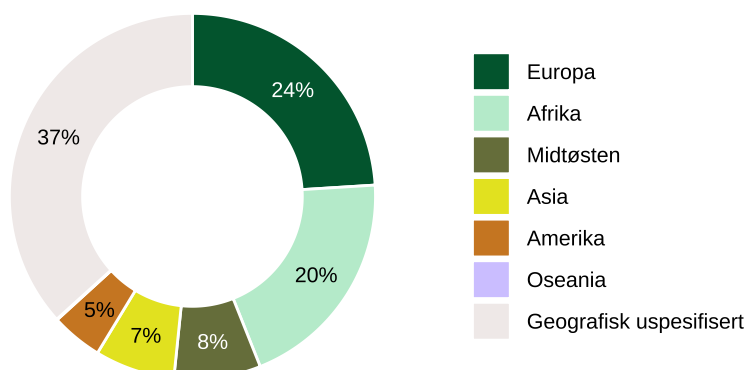
Utgifter til administrasjon hos bistandsforvalterne utgjorde 2,6 milliarder kroner tilsvarende 5 prosent. Dette er om lag på nivå som tidligere år.

6. Geografisk fordeling

Regioner

For første gang var Europa verdensdelen som mottok mest bistand, med 10,1 milliarder kroner i 2024. Dette var en videre økning fra 9,1 milliarder kroner i 2023 og 5,9 milliarder i 2022. Sivil støtte til Ukraina dominerer bistanden til Europa og veksten fra 2023 til 2024. Ukraina mottok 9,3 milliarder kroner i bistand i 2024 – opp fra 7,9 milliarder i 2023 og 5,3 milliarder i 2022. I tillegg kommer den militære støtten, som ikke inngår her.

Figur 7: Øremerket bistand fordelt på regioner, 2024

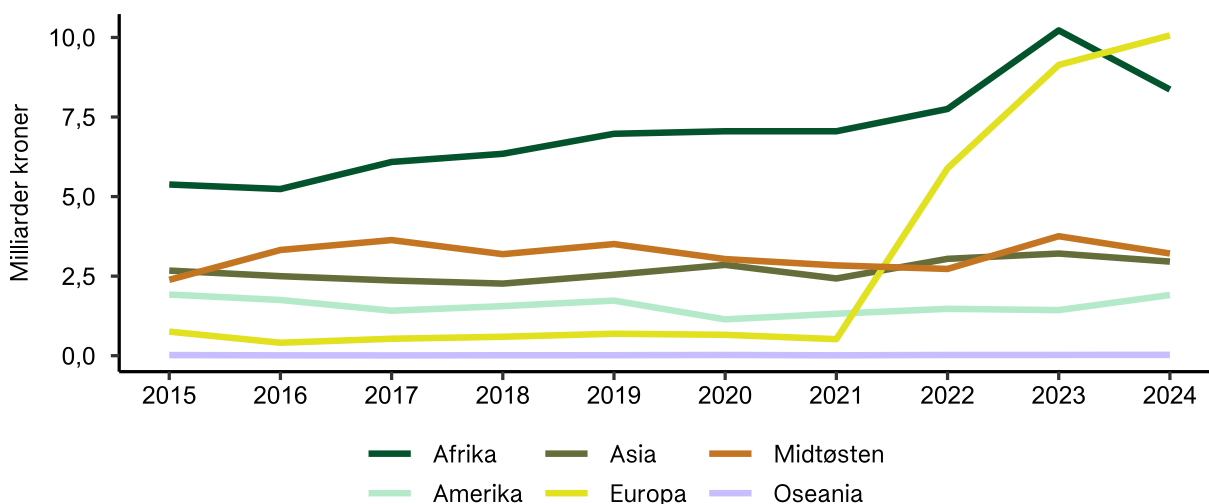

Forklaring: Øremerket bistand omfatter total bistand fratrukket kjernestøtte til multilaterale organisasjoner og administrasjonskostnader. Kategorien Geografisk uspesifisert omfatter støtte til flere regioner og overføringer til aktører i Norge og andre giverland.

Last ned data

Afrika var så regionen som mottok nest mest bistand, med 8,4 milliarder kroner i 2024. Dette var en reduksjon på 1,9 milliarder kroner fra 10,2 milliarder i 2023, men fortsatt høyere enn nivået de foregående årene. Også støtten til Midtøsten gikk noe ned, fra 3,8 til 3,2 milliarder kroner. Mens bistanden til Palestina økte til 1,3 milliarder kroner, gikk støtten til de fleste andre landene i regionen ned og Syria så den klart største reduksjonen. Nedgangen til Afrika og Midtøsten må blant annet ses i sammenheng med den ettårige «sørpakka» (se omtale i kapittel 10) i 2023. Asia mottok 3,0 milliarder kroner i 2024, mens Amerika var den eneste andre regionen som så en økning i 2024 – opp til 1,9 milliarder kroner – forklart av økte bevilgninger over klima- og skogsatsingen. Av den øremerkede norske bistanden i 2024 kan 63 prosent fordeles geografisk, mens 37 prosent var geografisk ufordelt.

Figur 8: Geografisk spesifisert bistand fordelt på regioner, 2015-2024

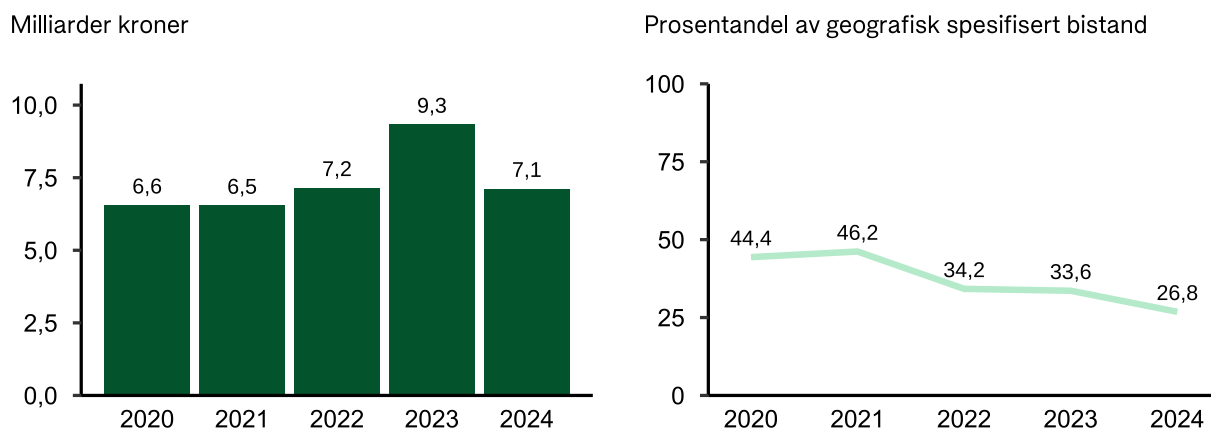
Forklaring: Omfatter geografisk spesifisert øremerket bistand, som inkluderer øremerket støtte til land eller regioner.

Last ned data

Bistanden til Afrika sør for Sahara falt fra 9,3 til 7,1 milliarder kroner fra 2023 til 2024 og var dermed på nivå med 2022-bistanden. Nedgangen kan, som nevnt over, særlig knyttes til den ettårige «sørpakka» som ble gitt i 2023 (se kapittel 10). Som andel av den geografisk spesifiserte bistanden utgjorde støtten til Afrika sør for Sahara 26,8 prosent – ned fra 33,6 prosent året før. Nedgangen forklares særlig av den

økte støtten til Ukraina som har påvirket andelen siden 2022. Også den økte støtten til land i andre verdensdeler, særlig Brasil og Indonesia, bidrar til den prosentvise nedgangen.

Figur 9: Bistand til Afrika sør for Sahara, 2020-2024

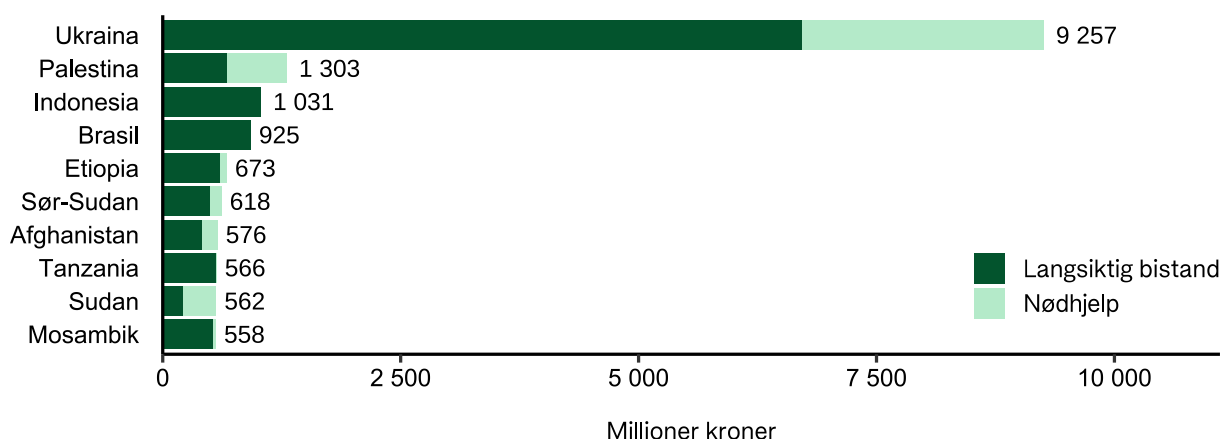
Forklaring: Omfatter geografisk spesifisert øremerket støtte til land eller regioner i Afrika sør for Sahara.

Last ned data

Mottakerland

Bistanden som i statistikken er landspesifisert utgjorde 23,2 milliarder kroner i 2024. Totalt mottok 99 land norsk bistand i fjor mot 97 året før.⁴ Som i 2022 og 2023 var **Ukraina** det klart største mottakerlandet av norsk bistand i 2024 med 9,3 milliarder kroner. Se nærmere omtale av Ukraina senere i kapittelet.

Figur 10: Ti største mottakerland, 2024

Forklaring: Omfatter landspesifisert øremerket bistand, som inkluderer øremerket støtte til ett mottakerland.

Last ned data

Palestina var, som i 2023, det nest største mottakerlandet i 2024 med 1,3 milliarder kroner. Det er opp fra 1,2 milliarder kroner i 2023. Om lag halvparten av midlene, 625 millioner kroner, ble gitt som nødhjelp, mens 427 millioner gikk til helsesektoren. Av dette var 302 millioner kroner budsjettstøtte til helsesektoren. Den generelle budsjettstøtten til Palestina gjennom Verdensbankfondet *Palestinian Umbrella for Resilience Support to the Economy* (PURSE) hadde på sin side ingen utbetaling i 2024.

⁴Mens Den dominikanske republikk falt ut av listen i 2024, kom Serbia, Nord-Korea og Kirgisistan inn på listen igjen.

Støtte til *FNs hjelpeorganisasjon for palestinske flyktninger* (UNRWA) utgjorde til sammen 546 millioner kroner i 2024 – en videre økning fra 2023. Disse midlene er ikke registrert på Palestina i statistikken da UNRWA arbeider med palestinske flyktninger i Jordan, Libanon og Syria, så vel som Palestina. Den humanitære støtten, som utgjorde 337 millioner kroner, regnes derfor som regional bistand til Midtøsten. Videre mottok organisasjonen 209 millioner kroner i kjernestøtte. Det var om lag samme nivå som de to foregående årene.

Indonesia og **Brasil** var i 2024 henholdsvis det tredje og fjerde største mottakerlandet for norsk bistand grunnet store utbetalinger for oppnådde utslippsreduksjoner og redusert avskoging gjennom klima- og skogsatsingen. For Indonesia utgjorde dette over 80 prosent av bistanden i 2024, mens det for Brasil utgjorde i underkant av 60 prosent. Bistanden til Indonesia økte fra totalt 733 millioner i 2023 til 1,0 milliard kroner i 2024. Bistanden til Brasil økte fra 320 millioner i 2023 til 925 millioner kroner i 2024.

De tre neste landene på lista, **Etiopia**, **Sør-Sudan** og **Afghanistan** mottok alle mindre bistand i 2024 enn året før, og mye av nedgangen var innenfor nødhjelp. Etiopia mottok 673 millioner kroner i 2024 mot 847 millioner i 2023. Sør-Sudan gikk fra 826 millioner i 2023 til 618 millioner kroner i 2024, mens Afghanistan mottok 576 millioner kroner i 2024 mot 841 millioner året før.

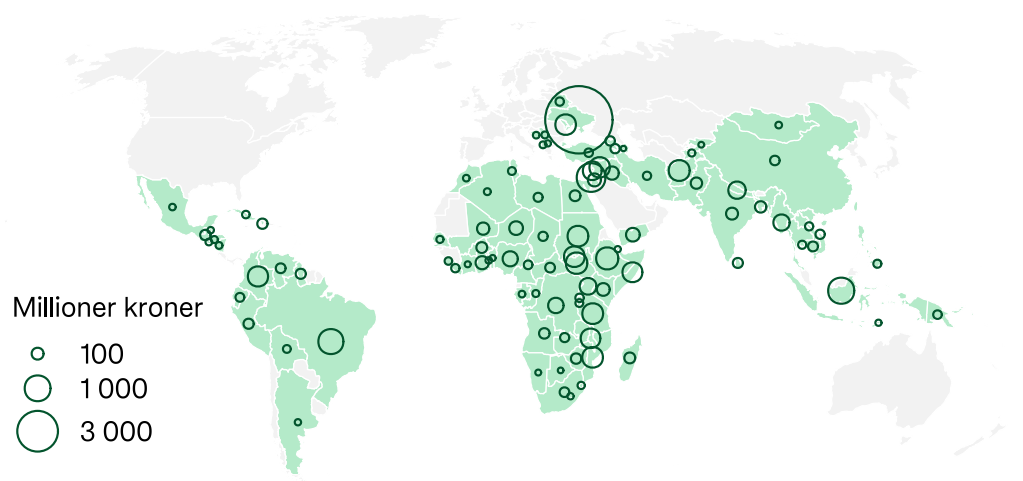
Tanzania var det åttende største mottakerlandet av norsk bistand i 2024, med en økning fra 540 millioner kroner i 2023 til 566 millioner i 2024. Økningen gikk blant annet til landbruk og naturmangfold. Også bistanden til **Sudan** økte, fra 521 millioner i 2023 til 562 millioner i 2024, og over seksti prosent av støtten var nødhjelp. 2024 er første året Sudan er å finne på topp ti lista etter at Sør-Sudan ble en selvstendig stat i 2011. I tillegg ga Norge nødhjelp til nabolandene Egypt og Tsjad for håndtering av sudanske flyktninger.

Mosambik mottok 558 millioner i 2024 mot 600 millioner i 2023. Det var en nedgang innenfor alle sektorer, unntatt miljø- og energisektoren som så en økning særlig grunnet en større utbetaling til flergiver trust-fondet for tilgang til elektrisitet i regi av *Den internasjonale bank for gjenoppbygging og utvikling* (IBRD).

Syria, som var det største mottakerlandet av norsk bistand hvert år i perioden 2016-2021, og tredje største mottakerlandet i 2022 og 2023, var ikke lenger blant topp ti i 2024. Landet mottok i overkant av 500 millioner kroner, en halvering av bistanden fra 2023 og endte på en 12. plass blant mottakerlandene. Nedgangen var særlig innenfor nødhjelp, som er den dominerende sektoren.

Seks av de ti største mottakerlandene i 2024 faller innenfor FN-kategorien minst utviklede land (MUL-land); Etiopia, Sør-Sudan, Afghanistan, Tanzania, Sudan og Mosambik. Ukraina var et lavere mellominntektsland, mens Palestina, Indonesia og Brasil var høyere mellominntektsland. De fire sistnevnte var landene som mottok mest bistand i 2024.

Figur 11: Mottakerland etter beløpsstørrelse, 2024

Forklaring: Omfatter landspesifisert øremerket bistand, som inkluderer øremerket støtte til ett mottakerland. Alle mottakerland er markert i grønt, og sirkelstørrelsen angir størrelsen på bistandsbeløpet.

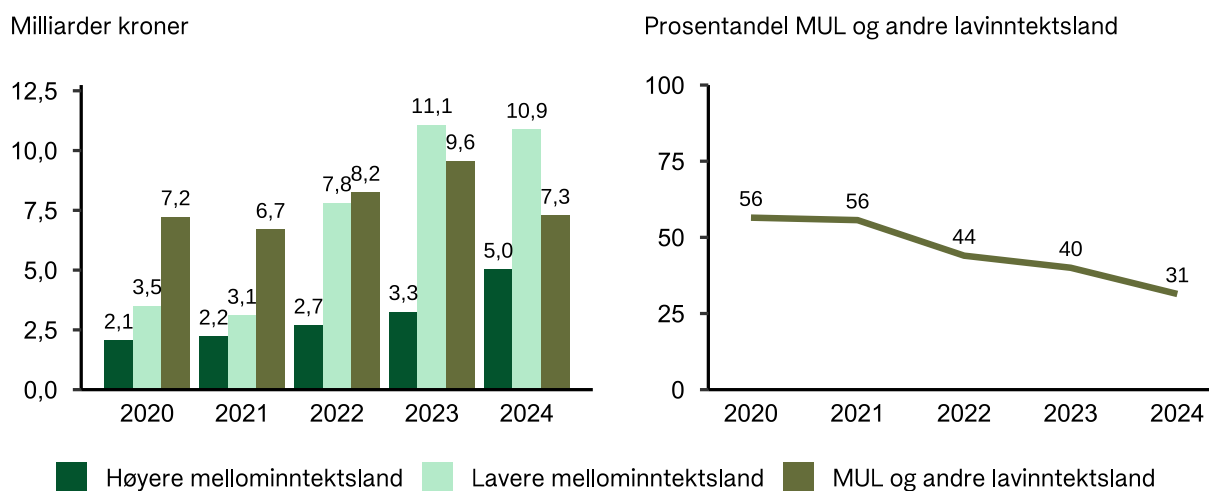
Last ned data

De fattigste landene

Bistanden til de minst utviklede landene (MUL-land) og andre lavinntektsland⁵ falt både i volum og som andel av den landspesifiserte bistanden fra 2023 til 2024. Nedgangen fra 9,6 til 7,3 milliarder kroner må blant annet sees i sammenheng med «sørpakka» (se kapittel 10). Størst nedgang var det for Syria hvor bistanden falt med over 500 millioner kroner fra 2023 til 2024 (se omtale under Mottakerland). Syria gikk fra å være et lavere mellominntektsland i 2021 til å bli regnet som et lavinntektsland fra og med 2022 i OECD sin landklassifisering, noe som også påvirker tidsserier. Andre land med nedgang på over 200 millioner kroner fra 2023 til 2024 var Afghanistan, Somalia og Sør-Sudan.

⁵Lavinntektsland er en Verdensbank-kategori basert på inntekt per capita, mens *Minst utviklede land* (MUL) er en FN-kategori for utviklingslandene med de laveste indikatorene for sosioøkonomisk utvikling. I bistandsstatistikken for 2024 var det 45 MUL-land, hvorav 24 var lavinntektsland, 20 var lavere mellominntektsland og ett land var øvre mellominntektsland. I tillegg var Syria og Nord-Korea lavinntektsland, men ikke MUL. Fra 2023 til 2024 var det kun Bhutan, som ikke har mottatt norsk bistand siden 2021, som endret landkategori til å ikke lenger være i kategorien *MUL og andre lavinntektsland*. Les mer om landkategoriene [her](#).

Figur 12: Landspesifisert bistand fordelt på inntektsgrupper, 2020-2024

Forklaring: Omfatter landspesifisert øremerket bistand, som inkluderer øremerket støtte til ett mottakerland.

Last ned data

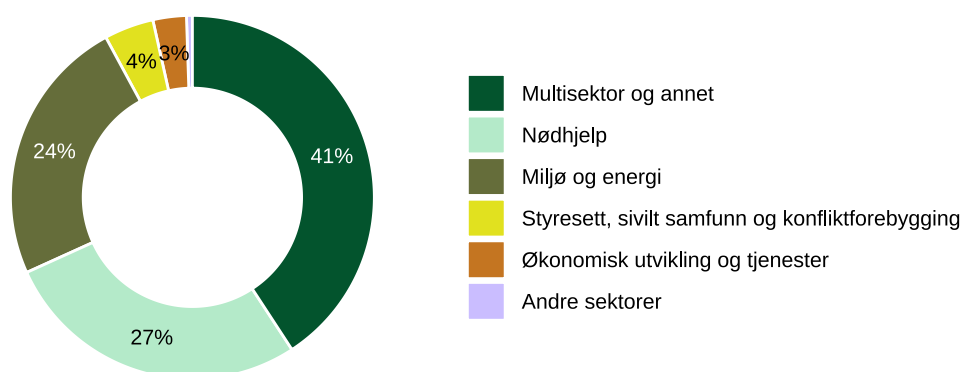
De fattigste landenes andel av den landfordelte bistanden sank fra 40 prosent til 31 prosent fra 2023 til 2024. Foruten den reelle nedgangen i bistand til denne gruppen, forklares det også av den betydelige støtten til Ukraina, som er et lavere mellominntektsland. Videre bidrar økningen gjennom klima- og skogsatsingen til Brasil og Indonesia, som er høyere mellominntektsland, til at andelen bistand til de fattigste landene gikk ned.

Økningen i bistanden til høyere mellominntektsland fra 3,3 til 5,0 milliarder kroner fra 2023 til 2024, skyldes at Palestina og Indonesia gikk fra å være lavere mellominntektsland til å bli høyere mellominntektsland i OECD sin landklassifisering i 2024. Økningen på 600 millioner kroner til Brasil er også en del av forklaringen.

Ukraina

Den norske bistanden til Ukraina var på 9,3 milliarder kroner i 2024. Dette er det høyeste bistandsbeløpet gitt fra Norge til et enkeltland noensinne, og utgjorde 40 prosent av den totale landspesifiserte bistanden. Sammenlignet med 2023 var det en økning på i overkant av 1,3 milliarder, opp fra 7,9 milliarder kroner, og så å si alle tematiske sektorer hadde en vekst fra 2023. Nesten all norsk støtte til Ukraina ble i 2024 finansiert av Nansen-programmet for Ukraina, forvaltet av Norad. I tillegg ble det på tampen av 2024 overført 250 millioner kroner til det nye investeringsfondet for privatsektorutvikling i Ukraina, forvaltet av Norfund. Denne kapitaloverføringen teller ikke som bistand til Ukraina i de internasjonale tallene (net flows). Omtale av den internasjonale bistanden til Ukraina står under kapittel 4.

Figur 13: Bistand til Ukraina fordelt på sektorer, 2024

Forklaring: Omfatter landspesifisert øremerket bistand hvor Ukraina er registrert som eneste mottakerland.

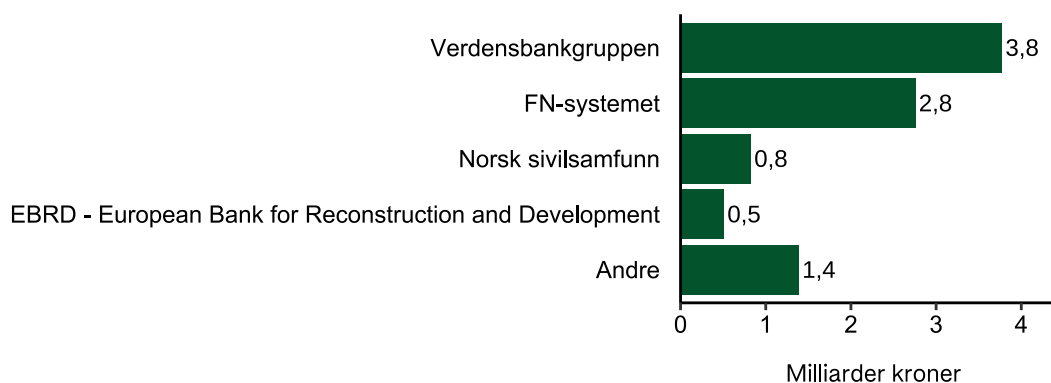
Last ned data

2,5 milliarder kroner eller 27 prosent av bistanden til Ukraina i 2024 var i form av nødhjelp. Mesteparten av nødhjelpen, 62 prosent, ble kanalisert gjennom FN-systemet etterfulgt av norsk sivilsamfunn med 26 prosent. Videre gikk 2,2 milliarder kroner, tilsvarende 24 prosent til energi- og miljøtiltak, hvorav 1,1 milliard kroner til *FNs utviklingsprogram* (UNDP) *Green Recovery Programme*, som støtter infrastruktur for energi. Kategorien multisektor, som utgjorde 3,8 milliarder kroner eller 41 prosent av Ukraina-bistanden, bestod i all hovedsak av støtten til flergiverfondet *The Ukraine Relief, Recovery, Reconstruction and Reform Trust Fund (URTF)*, gitt via *Den internasjonale bank for gjenoppbygging og utvikling* (IBRD). URTF mottok 3,5 milliarder i 2024 og Norge har i perioden 2022-2024 bidratt med 6,66 milliarder kroner til fondet, noe som utgjør 33 prosent av fondets totale midler og gjør Norge til den største giveren. Støtten går blant annet til lønninger for offentlig ansatte, reparasjon av energinettet, gjenoppbygging av jernbaner og støtte til ukrainske bønder.

Mesteparten av støtten til Ukraina, 7,6 milliarder kroner, gikk via multilaterale organisasjoner. Verdensbankgruppen var her den største partneren på grunn av støtten til URTF via IBRD, etterfulgt av FN-organisasjonene som hovedsakelig kanaliserte støtte til nødhjelp og energi- og miljøtiltak.

Norsk sivilsamfunn var avtalepartner for vel 800 millioner av bistanden til Ukraina, hovedsakelig nødhjelp gitt gjennom Norges Røde Kors og Flyktningshjelpen.

Figur 14: Bistand til Ukraina fordelt på partnergrupper, 2024

Forklaring: Omfatter landspesifisert øremerket bistand hvor Ukraina er registrert som eneste mottakerland.

Last ned data

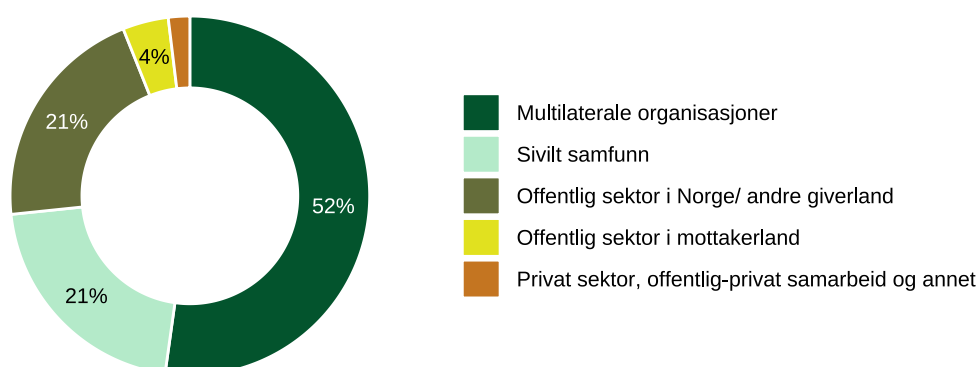
Det ble også gitt 552 millioner kroner til **Moldova** i 2024. Støtten til Moldova ble, som i 2023, nesten utelukkende utbetalt over Nansen-programmet for Ukraina som også omfatter naboland. Mye av bistanden, 199 millioner kroner, var i form av nødhjelp for å avhjelpe Moldovas situasjon som et viktig vertssamfunn for ukrainske flyktninger. Videre mottok Moldova 171 millioner kroner i støtte til energieffektivisering, samt blant annet støtte for å øke kvaliteten og effektiviteten i skolesystemet.

Les mer om Nansen-programmet for Ukraina [her](#).

7. Partnere

Multilaterale organisasjoner var, som i tidligere år, største partnergruppe for norsk bistand og utgjorde 52 prosent av total bistand eller 29,1 milliarder kroner i 2024. Det var en nedgang på 2,7 milliarder kroner fra 2023, men høyere enn i 2022 og foregående år.

Figur 15: Bistand fordelt på partnergrupper, 2024

Last ned data

Nest største partnergruppe i 2024 var Sivilsamfunnsorganisasjonene. 21 prosent av bistanden, tilsvarende 11,8 milliarder kroner, ble kanalisert gjennom disse. Det var en nedgang på 1,4 milliarder kroner fra 2023, men et høyere nivå enn i 2022 og tidligere år.

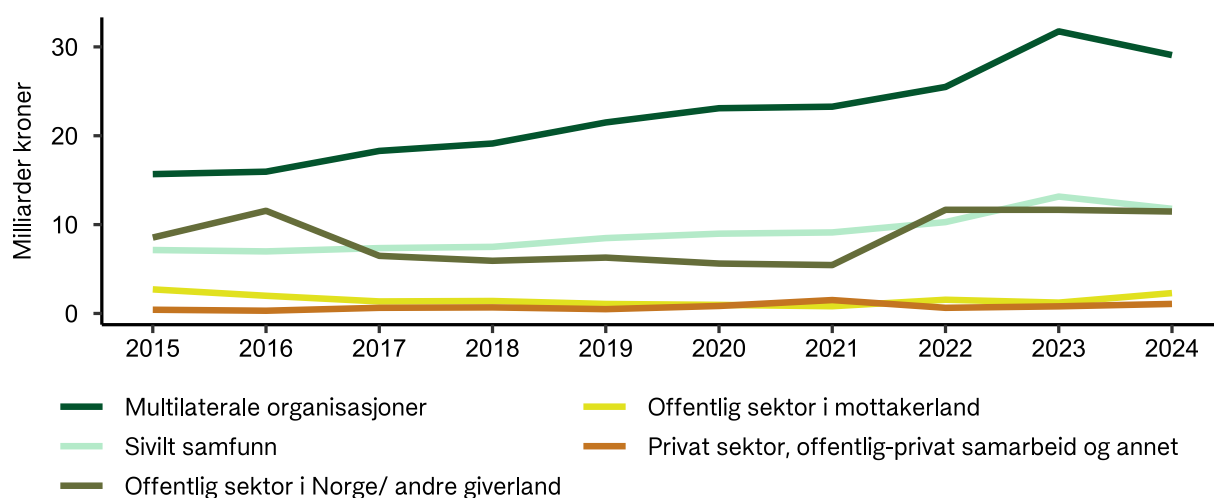
Mesteparten av den ettårige «sørpakke» (se kapittel 10) i 2023 på fem milliarder kroner ble iverksatt nettopp gjennom multilaterale partnere og sivilsamfunnsorganisasjoner, og nedgangen fra 2023 til 2024 for disse to partnergruppene må derfor ses i sammenheng med bortfallet av denne pakken.

Offentlig sektor i Norge og andre giverland kanaliserte 11,5 milliarder kroner, og sto for samme andel av bistanden som sivilsamfunnsorganisasjonene, 21 prosent. Nivået var som i 2022 og 2023, kun ned 200 millioner kroner fra 2023, og forklares av høye flyktningutgifter (omtales nærmere i kapittel 8) samt kapitalinnskudd i Norfund og Klimainvesteringsfondet. Disse kapitalinnskuddene utgjorde samlet sett om lag 2,9 milliarder kroner i 2024, og inkludert i dette var 250 millioner kroner til det nye investeringsfondet for privatsektorutvikling i Ukraina, forvaltet av Norfund.

Inkludert i denne partnergruppen er også administrasjonskostnadene for den sentrale forvaltningen av bistandsmidlene som utgjorde 2,6 milliarder kroner i 2024.

Offentlig sektor i mottakerland mottok 2,3 milliarder kroner i 2024, opp fra 1,2 milliarder i 2023. Dette utgjorde fire prosent av bistanden i 2024. Økningen skyldtes hovedsakelig resultatbaserte utbetalinger gjennom Klima- og skogsatsingen til myndighetene i Indonesia og Brasil.

Figur 16: Bistand fordelt på partnergrupper, 2015-2024

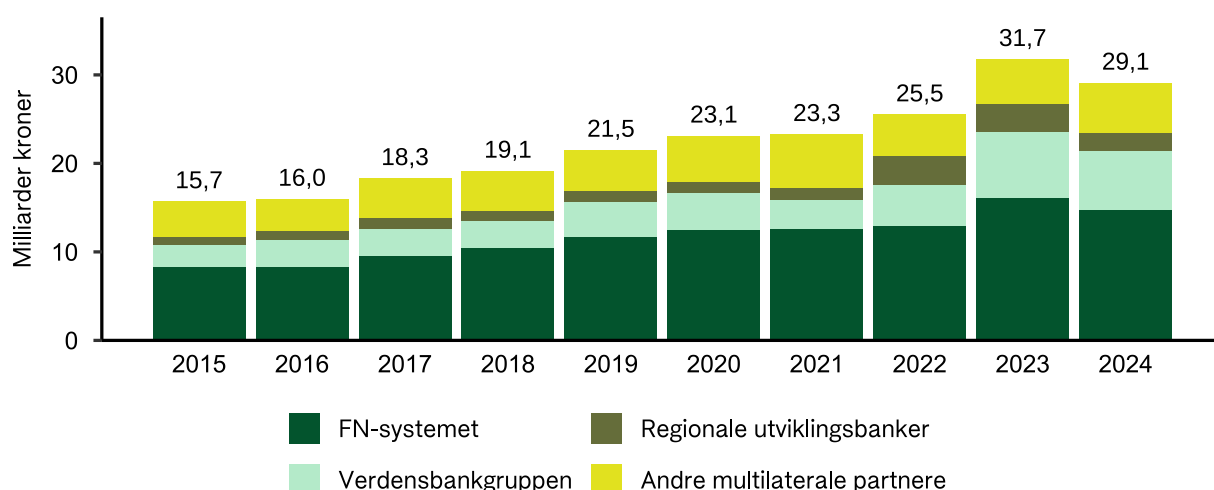

Last ned data

Multilaterale partnere

Av den totale norske bistanden på 29,1 milliarder kroner til multilaterale organisasjoner var 38 prosent kjernestøtte og 62 prosent øremerket støtte i 2024. I beløp utgjorde det henholdsvis 11,1 og 17,9 milliarder kroner. Mens kjernestøtten til multilaterale organisasjoner har vært forholdsvis stabil på i overkant av 10 milliarder kroner årlig de siste fem årene, har det vært en betydelig økning i den øremerkede støtten, ikke minst grunnet multilaterale partnere som kanal for norsk bistand til Ukraina. Men i 2024 falt den samlede øremerkede støtten til multilaterale, på tross av fortsatt økning i øremerket multilateral støtte til Ukraina. Dette må ses i sammenheng med bortfallet av «sørpakka» (se kapittel 10) i 2023, hvor multilateral øremerket støtte utgjorde en betydelig andel. Reduksjonen i øremerket, langsiktig støtte til landbruk og matsikkerhet var på over 1 milliard, mens reduksjonen i øremerket nødhjelp var på over 900 millioner kroner. Videre var det også nedgang til flere andre sektorer.

Figur 17: Bistand til multilaterale partnere, 2015-2024

Last ned data

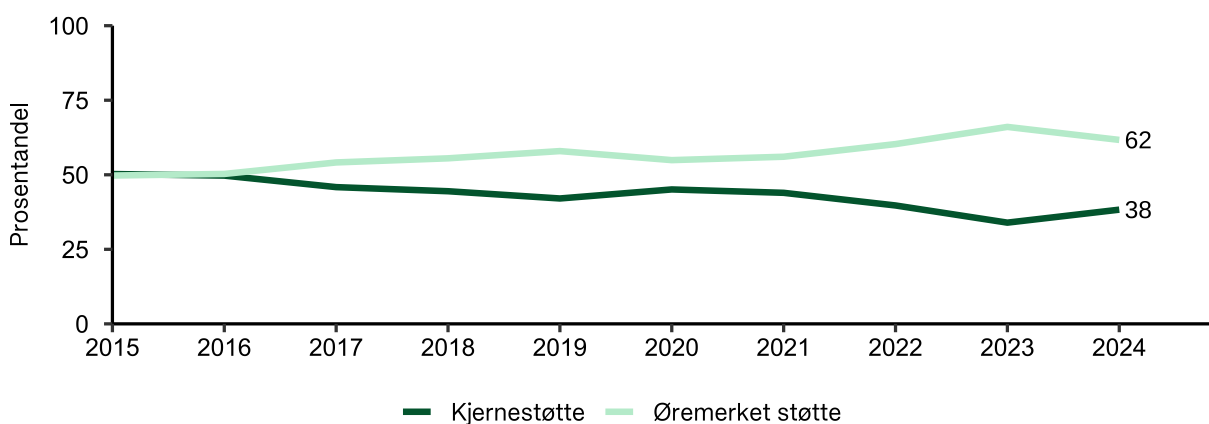
Totalt ble 14,8 milliarder kroner kanalisert gjennom FN-systemet, tilsvarende 51 prosent av norsk bistand gjennom multilaterale organisasjoner. Dette var en nedgang fra 16,1 milliarder kroner i 2023, men 2024-

nivået var høyere enn de øvrige årene i tiårsperioden. Størst nedgang, 740 millioner kroner, var det til *Verdens matvareprogram* (WFP) – først og fremst innenfor nødhjelp og landbruk/matsikkerhet mye forklart av «sørpakka» (se kapittel 10). WFP var allikevel den nest største FN-partneren i 2024. Utbetalinger til flere andre store FN-organisasjoner var, av ulike grunner, lavere i 2024 enn året før. *FNs utviklingsprogram* (UNDP) hadde derimot en stor økning fra 1,1 til 2,3 milliarder kroner, og ble med dette den største FN-partneren i 2024. Økningen forklares hovedsakelig av støtten til *Green Recovery Programme* i Ukraina som støtter infrastruktur for energi. Ukrainastøtten er dynamisk og må raskt tilpasses behovene. Det påvirker også valg av partnere.

Verdensbankgruppen mottok 6,6 milliarder kroner i 2024 mot 7,4 milliarder året før. Det var en stor nedgang til *Det internasjonale utviklingsfondet* (IDA) fra 2,6 milliarder kroner til 1,1 milliarder, hvor hovedgrunnen var en ettårig utbetaling på 1 milliard kroner i 2023 til programmet *Ukraine Recovery and Crisis Response SPUR* som skal sørge for tilgjengelige lån til Ukraina, også utover 2023. Samtidig økte støtte til *Den internasjonale bank for gjenoppbygging og utvikling* (IBRD), som er en del av Verdensbankgruppen, med 1,1 milliard kroner grunnet økte utbetalinger til flergiverfondet *The Ukraine Relief, Recovery, Reconstruction and Reform Trust Fund* (URTF).

De regionale utviklingsbankene mottok 2,0 milliarder kroner i norsk bistand i 2024 mot 3,2 milliarder året før. Nedgangen på 1,2 milliarder kroner skyldes i hovedsak lavere utbetalinger til energiforsyning i Ukraina gjennom *Den europeiske utviklingsbanken* (EBRD). Samlegruppen andre multilaterale partnere var den eneste som økte - fra 5,0 milliarder kroner i 2023 til 5,7 milliarder kroner i 2024. Mye av økningen der forklares av at mer energistøtte til Ukraina ble kanalisert gjennom partneren *Energy Community Secretariat*. Høyere utbetalinger til *Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria* (GFATM) og *Den globale vaksinealliansen* (GAVI) er også en del av forklaringen.

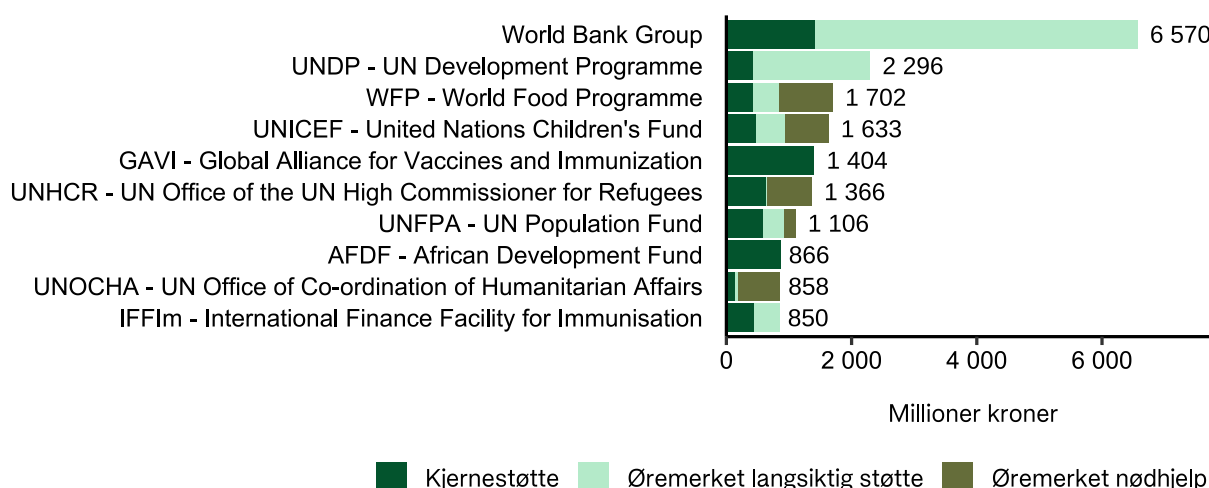
Figur 18: Bistand til multilaterale partnere, fordelt på kjernestøtte og øremerket støtte, 2015-2024

Last ned data

Verdensbankgruppen var den største multilaterale partneren i 2024, med 6,6 milliarder kroner. Av dette mottok *Den internasjonale bank for gjenoppbygging og utvikling* (IBRD) 3,8 milliarder kroner, hvorav alt var øremerket langsiktig støtte. *FNs utviklingsprogram* (UNDP) var nest største partner med 2,3 milliarder, cirka 80 prosent som langsiktig, øremerket støtte, og resten som kjernestøtte. *Verdens matvareprogram* (WFP) var tredje største bistandspartner med 1,7 milliarder kroner, hvorav halvparten av midlene var nødhjelp. De to neste på listen var *FNs barnefond* (UNICEF), som mottok 1,6 milliarder kroner både til nødhjelp, langsiktig støtte og kjernestøtte, og *Den globale vaksinealliansen* (GAVI), som mottok 1,4 milliarder kroner i kjernestøtte.

Figur 19: Ti største multilaterale partnere, 2024

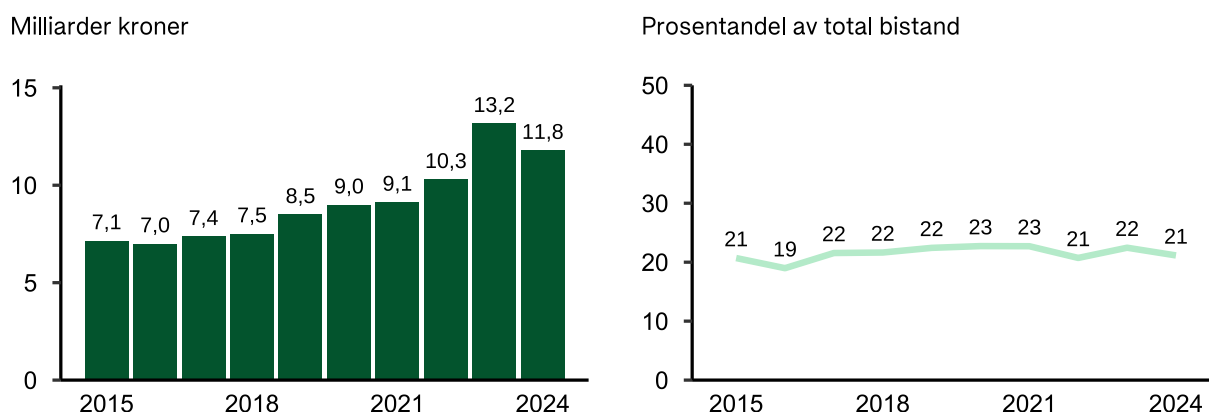

Last ned data

Sivilsamfunns partnere

Bistanden gjennom sivilsamfunnsorganisasjonene utgjorde 11,8 milliarder i 2024 sammenlignet med 13,2 milliarder kroner i 2023. Som andel av total bistand utgjorde dette 21 prosent i 2024, mot 22 prosent året før. Norske sivilsamfunnsorganisasjoner stod som avtalepartner for 65 prosent av den samlede sivilsamfunnsstøtten i 2024, ned fra 70 prosent i 2023. I beløp utgjorde det 7,7 milliarder kroner, sammenlignet med 9,2 milliarder året før. Nedgangen må ses i sammenheng med bortfallet av den ettårige «sørpakka» (se kapittel 10) i 2023. Størst nedgang var det i utbetalinger til *Norges Røde Kors*, *Flyktninghjelpen* og *Norsk Folkehjelp*.

Figur 20: Bistand til sivilsamfunns partnere, 2015-2024

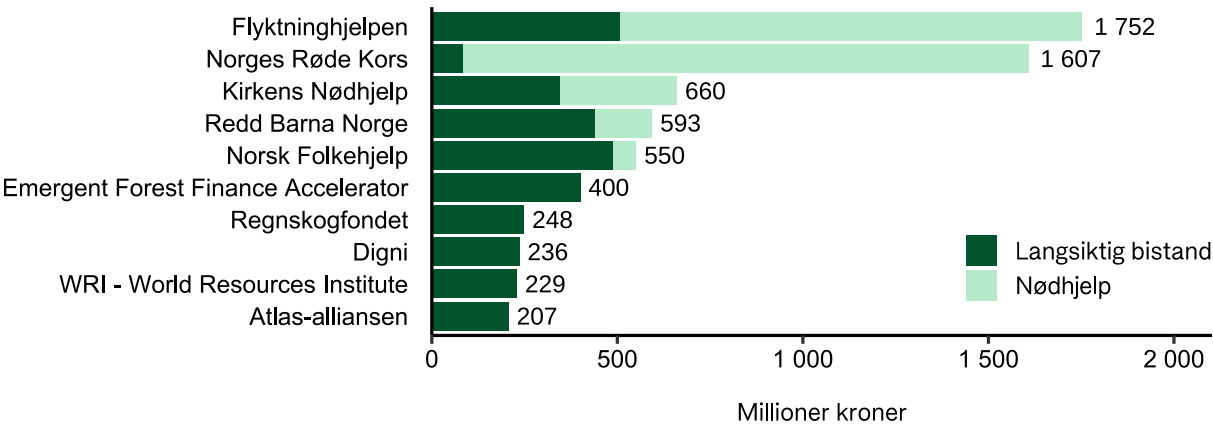

Last ned data

Flyktninghjelpen var største partner totalt sett med 1,8 milliarder kroner og også største partner innenfor langsiktig bistand. *Norges Røde Kors* var nest største partner totalt, og største partner innenfor nødhjelp. *Norges Røde Kors* står i bistandsstatistikken som avtalepartner for det aller meste av støtten som kanaliseres til Røde Kors-bevegelsen. I stor grad blir disse midlene videreformidlet til *The International Committee of the Red Cross (ICRC)* og *The International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies (IFRC)*. *Kirkens Nødhjelp*, *Redd Barna Norge* og *Norsk Folkehjelp* utgjorde så de andre av de fem største sivilsamfunns partnere. Av de ti største sivilsamfunns partnerne i 2024 er det kun *Emergent*

Forest Finance Accelerator og WRI - World Resources Institute som ikke er norske – begge finansiert over Klima- og skogsatsingen.

Figur 21: Ti største sivilsamfunnspartnere, 2024

Last ned data

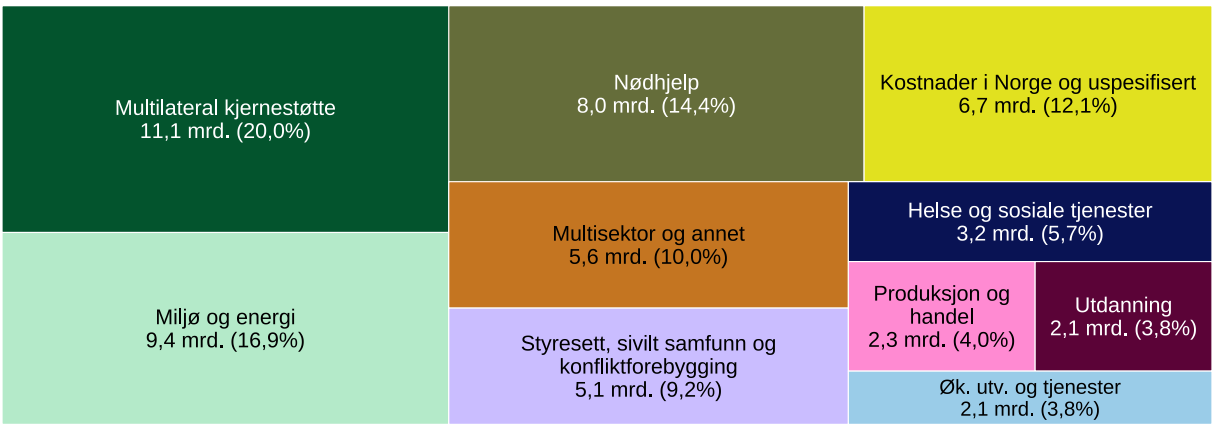
8. Temaer

I dette kapittelet presenteres bistand til ulike temaer. Først presenteres en oversikt over hvordan norsk bistand fordeler seg på sektorer. Deretter presenteres helhetlige oversikter over bistand til en rekke temaer, som ikke (i sin helhet) fanges opp av den tradisjonelle sektorfordelingen i bistandsstatistikken.

Sektorfordeling

Sektorklassifiseringen i bistandsstatistikken sier noe om hvilket område i mottakerlandenes økonomiske og sosiale struktur avtalene våre har som formål å styrke. Hver avtale kan kun registreres på én sektor – og sektorene gir derfor det beste totalbildet av hvordan norsk bistand fordeler seg, uten fare for dobbelttelling. For å se nærmere på sektorfordelingen, gå til bistandsresultater.no.

Figur 22: Bistand fordelt på sektorer, 2024

Last ned data

Kjernestøtte til multilaterale organisasjoner regnes som en egen sektorkategori i bistandsstatistikken, og 20 prosent av bistanden, 11,1 milliarder kroner, var multilateral kjernestøtte i 2024. Dette er en økning på 360 millioner kroner sammenliknet med 2023, og gjør det til den største sektoren også i 2024. Det er de multilaterale organisasjonene selv som fordeler kjernestøtten på tematiske sektorer og

rapporterer på dette til OECD. På bakgrunn av organisasjonens egen rapportering lager OECD tall for beregnet kjernestøtte fra giverland, og for utvalgte temaer inkluderes den beregnede kjernestøtten for å gi det fulle bildet av den norske støtten.

Økningen innenfor **miljø og energisektoren** på 1,4 milliarder kroner, fra 8,1 milliarder i 2023 til 9,4 milliarder kroner i 2024, gjorde dette til den nest største sektoren. Dette forklares først og fremst av økt bevilgning over Klima- og skogsatsingen. Den tredje største sektoren, **nødhjelp**, ble redusert fra 10,0 i 2023 til 8,0 milliarder kroner i 2024. Nødhjelpen økte betydelig i 2023, blant annet forklart av den ettårige «sørpakka» (se omtale kapittel 10), og tross nedgangen er nivået i 2024 det nest høyeste det har vært.

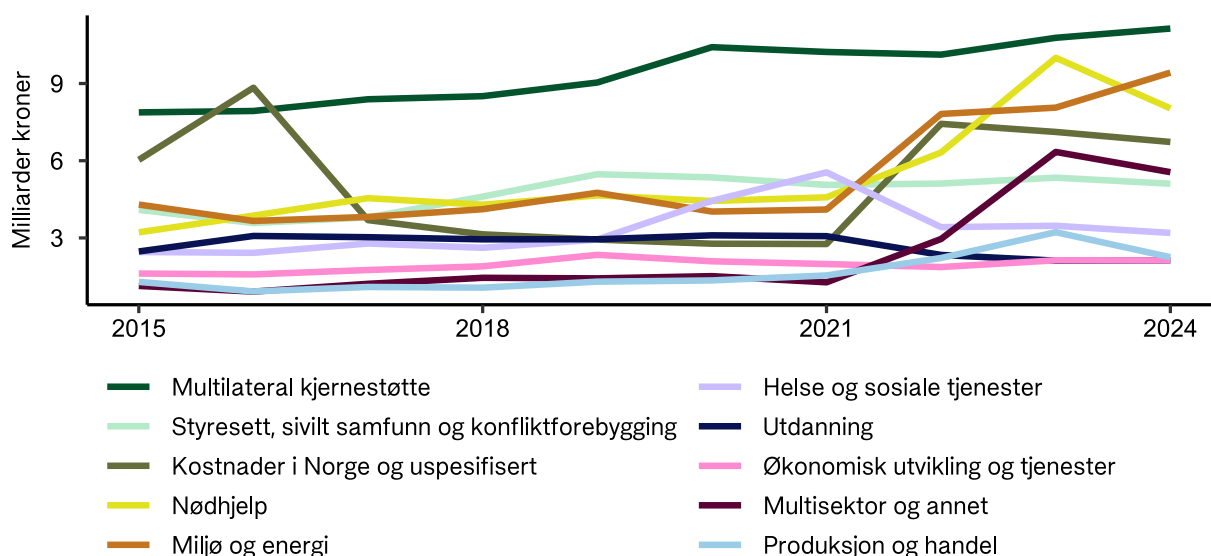
Multisektor og annet ble redusert fra 6,3 milliarder kroner i 2023 til 5,6 milliarder kroner i 2024. Dette rommer blant annet tverrsektorielle tiltak som budsjettstøtte, matsikkerhet (ekskl. matproduksjon og matleveranser i humanitære situasjoner), kriseforebygging og tverrsektoriell forskning. Det er også her støtte til multilaterale, tverrsektorielle landfond blir registrert. Nedgangen i 2024 forklares i stor grad av redusert støtte til matsikkerhet, som økte i 2023 grunnet den ettårige «sørpakka». Deler av nedgangen forklares videre av at det ikke var utbetaling til *Verdensbankens Ukrainaprogram* (SPUR), deres kriseresponsvindu (CRW+), eller deres *Paraplyfond for Palestina* (PURSE). Samtidig økte utbetalingene til *Ukraine Relief, Recovery, Reconstruction and Reform Trust Fund* (URTF), som omtales nærmere i Ukraina-kapittelet, fra 2,1 milliarder i 2023 til 3,5 milliarder i 2024, som gjorde at denne enkeltavtalen utgjorde 63 prosent av den samlede bistanden over multisektor og annet.

Bistanden til **styresett, sivilt samfunn og konfliktforebygging** hadde en liten nedgang fra 5,3 milliarder til 5,1 milliarder kroner. Det gikk om lag dobbelt så mye til styresett og sivilt samfunn som til konfliktforebygging, og innenfor førstnevnte var menneskerettigheter, demokratisk deltakelse, nasjonal ressursmobilisering og forebygging av vold mot kvinner samt støtte til likestillingsorganisasjoner og -institusjoner de største undersektorene. Innenfor styresett og sivilt samfunn var Ukraina, Sør-Sudan og Somalia de største mottakerlandene, mens Ukraina, Colombia og Irak var størst innenfor konfliktforebygging.

Den mindre nedgangen i **kostnader i Norge og uspesifisert** fra 7,1 milliarder til 6,7 milliarder kroner forklares av lavere utbetalinger til flyktningutgifter i giverland. Administrasjonskostnadene for bistandsforvaltningen, som også inngår i denne sektoren, hadde derimot en liten oppgang fra 2,5 til 2,6 milliarder kroner. Bistand til **helse og sosiale tjenester** så en liten nedgang fra 3,5 milliarder til 3,2 milliarder kroner. **Utdanningssektoren** og **økonomisk infrastruktur og tjenester** holdt seg begge stabile på 2,1 milliarder kroner.

Under presenteres helhetlige oversikter over bistand til en utvalgte temaer, som ikke (i sin helhet) fanges opp av den tradisjonelle sektorfordelingen i bistandsstatistikken. Flere av temaene har til felles at de går på tvers av flere sektorer eller inkluderer kjernestøtte til multilaterale partnere.

Figur 23: Bistand fordelt på sektorer, 2015-2024

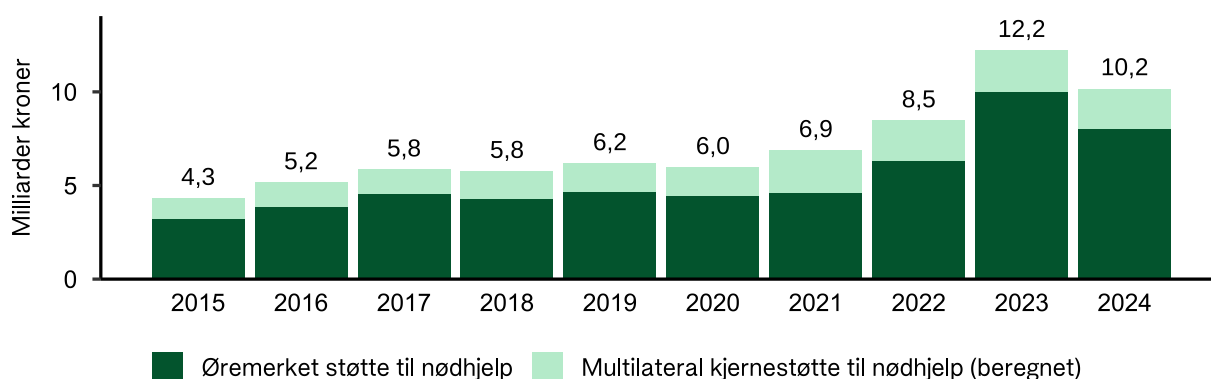

Last ned data

Nødhjelp

Total bistand til nødhjelp⁶ ble redusert fra 12,2 milliarder kroner i 2023 til 10,2 milliarder i 2024. I 2024 utgjorde nødhjelpen 18 prosent av total norsk bistand, ned fra 21 prosent i 2023. Reduksjonen i nødhjelp forklares i stor grad av at «sørpakka», som inkluderte økt humanitær innsats, ikke ble videreført i 2024 (se kapittel 10). Tross nedgangen var nødhjelpen fortsatt betydelig høyere enn den var i årene før 2023.

Figur 24: Bistand til nødhjelp, 2015-2024

Forklaring: Metode for å måle bistand til nødhjelp er beskrevet i Tillegget.

Last ned data

Den beregnede kjernestøtten til nødhjelp har ligget relativt stabilt mellom 2,1 og 2,3 milliarder kroner de siste fire årene, og inkluderer blant annet kjernestøtte til *FNs høykommissær for flyktninger* (UNHCR), *FNs sentrale nødhjelpsfond* (CERF), *Verdens matvareprogram* (WFP) og *FNs kontor for koordinering av humanitær innsats* (OCHA). Den øremerkede nødhjelpen har derimot fluktuert, opp fra 4,6 milliarder kroner i 2021 til 10,0 milliarder i 2023, og så ned til 8,0 milliarder kroner i 2024.

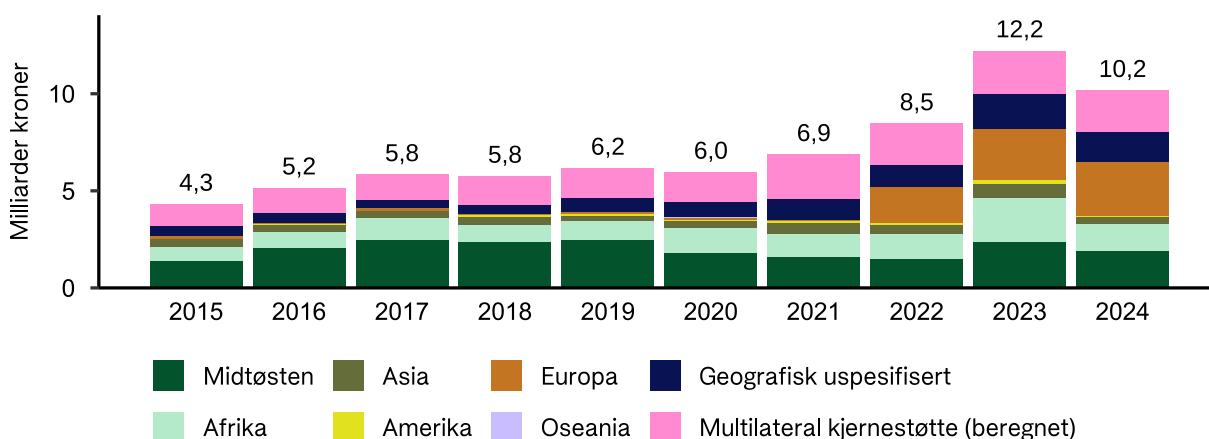
⁶Metodebeskrivelse for å måle total bistand til nødhjelp er beskrevet i Tillegget.

Russlands fullskalainvasjon av Ukraina i februar 2022 er med på å forklare økningen fra 2021 til 2024, og Europa var den største mottakerregionen av øremerket nødhjelp i 2024 med 2,8 milliarder kroner, hvorav 2,5 milliarder til Ukraina. Midtøsten var den nest største regionen, med 1,9 milliarder kroner. Dette var en nedgang på nesten 500 millioner fra nivået i 2023 – men høyere enn i 2021 og 2022. Palestina var det største mottakerlandet i regionen, etterfulgt av Syria og Libanon. Mens nødhjelp til Palestina økte i 2024, så de to andre landene en reduksjon. Afrika var den tredje største mottakerregionen i 2024 med 1,4 milliarder kroner. Dette var en nedgang på ca. 850 millioner kroner fra året før – men fortsatt noe høyere enn nivået i 2021 og 2022. Sudan, Somalia og Sør-Sudan var de største mottakerlandene i regionen i 2024.

Av den øremerkede støtten gikk 4,0 milliarder kroner eller 50 prosent av støtten via multilaterale kanaler. Det var en nedgang på 1 milliard fra 2023, fordelt på flere FN-organisasjoner. Den største multilaterale partneren i 2024 var *Verdens matvareprogram* (WFP), etterfulgt av *FNs høykommissær for flyktninger* (UNHCR), *FNs barnefond* (UNICEF) og *FNs kontor for koordinering av humanitær innsats* (UNOCHA).

3,5 milliarder, eller 44 prosent av den øremerkede nødhjelpen, gikk så gjennom norske sivilsamfunnsorganisasjoner. Også dette var en nedgang fra 2023, på i underkant av 1,2 milliarder kroner. Majoriteten av midlene gikk gjennom *Norges Røde Kors* og *Flyktninghjelpen*, og disse fikk også de største kuttene.

Figur 25: Geografisk fordeling av bistand til nødhjelp, 2015-2024

Forklaring: Metode for å måle bistand til klimaformål er beskrevet i Tillegget.

Last ned data

Klima

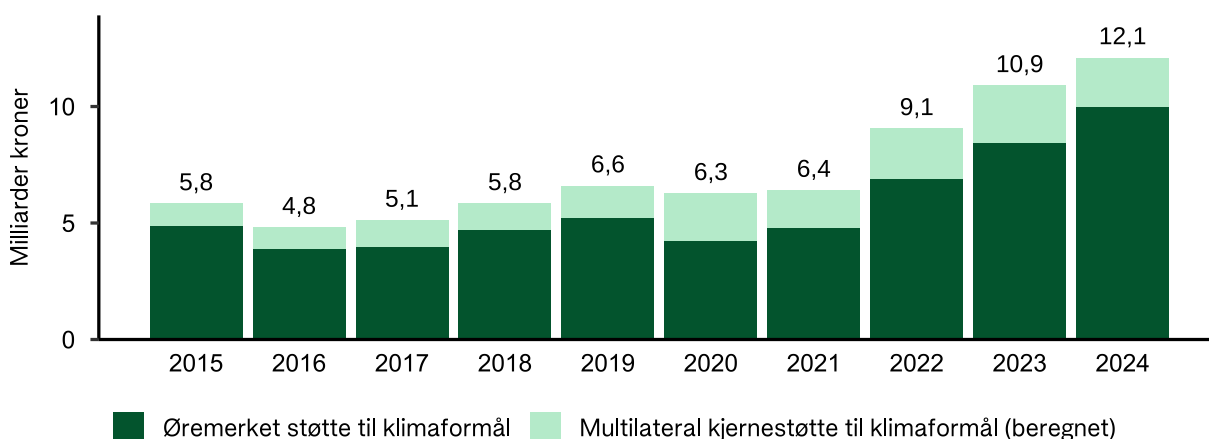
I dette kapitlet omtales *bistand til klimaformål*, øremerket bistand til *klimatilpasning* samt *Klima- og skogsatsningen*. Tall og omtale av norsk *klimafinansiering*, som rapporteres under Parisavtalen, er per mai 2025 ikke ferdigstilt og blir publisert på et senere tidspunkt.

Bistand til klimaformål

Bistand til klimaformål⁷ (utslippsreduksjon og klimatilpasning) har utgjort en stadig økende del av norsk bistand de senere år, og for 2024 er det beregnet at 12,1 milliarder kroner var klimabistand. Dette er en økning fra 10,9 milliarder året før, og langt på vei en dobling sammenlignet med 2021 (6,4 mrd.). Klimabistanden utgjorde 22 prosent av total bistand i 2024 – mot 19 prosent i 2023 og 16 prosent i 2021.

⁷Metodebeskrivelse for å måle bistand til klimaformål er beskrevet i Tillegget.

Figur 26: Bistand til klimaformål, 2015-2024

Forklaring: Metode for å måle bistand til klimaformål er beskrevet i Tillegget.

Last ned data

I 2024 var det den øremerkede klimabistanden som stod for veksten fra 2023, hvor det var økte klima-relevante utbetalinger til kjente samarbeidsland som Indonesia og Brasil, hovedsakelig finansiert over klima- og skogsatsningen som omtales under.

For Indonesia sin del var det resultatbaserte utbetalinger for redusert avskoging som dominerte, med i overkant av 850 millioner kroner av totalen på 966 millioner til klimaformål. Også for Brasil dominerte resultatbaserte utbetalinger for redusert avskoging, til *Den brasilianske utviklingsbanken* (BNDES) på 536 millioner kroner, men også sivilsamfunnsorganisasjoner som *Regnskogsfondet* og brasilianske *Funbio* er viktige samarbeidspartnere innenfor klimabistand i Brasil. Samlet sett gikk 332 millioner i klimabistand via sivilsamfunnsorganisasjoner til Brasil, og totalt er det registrert øremerket klimabistand til Brasil på 872 millioner i 2024.

Landet som økte mest i 2024 var likevel Ukraina, med store energiavtaler hvor klima, og da særlig utslippsbegrensning, var et delmål. Et eksempel på dette er *FNs utviklingsprogram* sitt [Green Recovery Programme](#). Samlet sett fikk Ukraina 731 millioner i klimabistand i 2024.

Kapitaloverføringen til *Klimainvesteringsfondet*, som sin helhet teller som bistand til klimaformål, utgjorde 1 milliard kroner i 2024, det samme som i 2023, mens den beregnede klimaandelen av resterende kapitalisering av *Norfund* utgjorde 740 millioner kroner.

Ellers var økningen i bistand til klimaformål fra 2023 til 2024 sterkt knyttet til økningen i Klima- og skogsatsningen, som omtales separat senere i dette kapitlet.

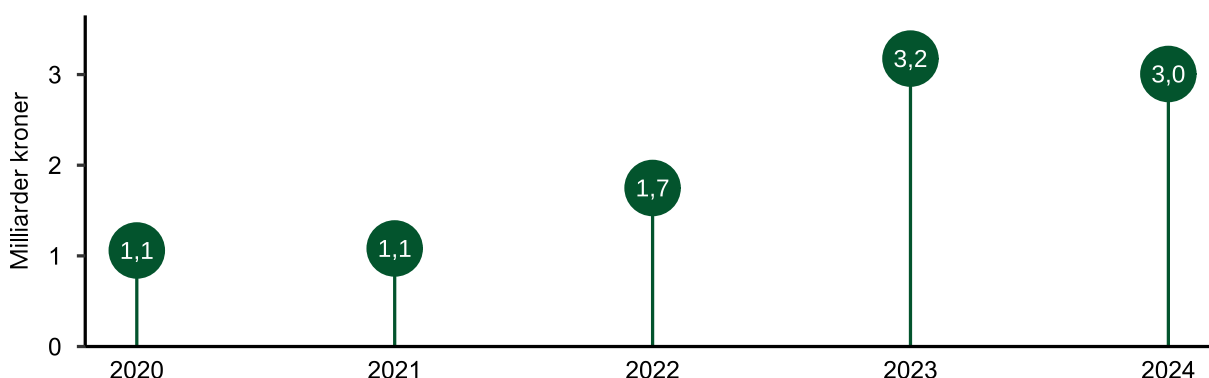
Les mer om bistand til klimaformål på bistandsresultater.no.

Øremerket bistand til klimatilpasning

Øremerket bistand til klimatilpasning⁸ gikk noe ned fra 3,2 til 3,0 milliarder kroner fra 2023 til 2024. Nedgangen forklares i stor grad av «sørpakka» (se kapittel 10), hvor det er identifisert at minst 900 millioner kroner til klimatilpasning i 2023 knyttes til denne ettårige finansieringen.

⁸Metodebeskrivelse for å måle øremerket bistand til klimatilpasning er beskrevet i Tillegget.

Figur 27: Øremerket bistand til klimatilpasning, 2020-2024

Forklaring: Metode for å måle øremerket bistand til klimatilpasning er beskrevet i Tillegget.

Last ned data

Afrika var verdensdelen som mottok mest tilpasningsstøtte; 1,6 milliarder kroner i 2024 eller 54 prosent av den øremerkede klimatilpasningsbistanden. De største mottakerlandene i regionen var Etiopia, Tanzania, Malawi og Sør-Sudan. Amerika var så nest største region med 334 millioner kroner i 2024 – en betydelig økning fra 2023, først og fremst forklart av Brasil som var nest største mottakerland av tilpasningsbistand.

Den største sektoren innenfor tilpasningsbistanden var generell miljøbeskyttelse, med 965 millioner kroner i 2024, en økning på mer enn 200 millioner fra året før. Nest største sektor var landbrukssektoren, med 829 millioner kroner – en reduksjon på nærmere 400 millioner fra året før. Multisektorbistanden, med 703 millioner, var også en betydelig sektor, tross reduksjon fra året før. Dette forklares først og fremst av støtte til tverrsektorielle matsikkerhetstiltak som kodes på denne sektoren.

Multilaterale organisasjoner kanaliserte mye av den øremerkede støtten, 1,3 milliarder kroner eller 43 prosent i 2024. De største partnerne var *Verdensbankgruppen* og *FNs organisasjon for ernæring og landbruk* (FAO). Sivilsamfunnsorganisasjoner var avtalepartner for 1,1 milliarder kroner eller 36 prosent av støtten i 2024. Størst blant disse var *Redd Barna Norge* og *Flyktninghjelpen*. Offentlig sektor i mottakerland var så den tredje største kanalen, med 335 millioner kroner. Dette forklares først og fremst av resultatbaserte utbetalinger til *Den brasilianske utviklingsbanken* (BNDES), samt *REDD+* støtte til etio-piske myndigheter.

Klima- og skogsatsingen

I 2024 ble det utbetalt 4,1 milliarder kroner over Klima- og skogsatsingen,⁹ en vekst på nærmere 1,2 milliarder kroner fra 2023. Økningen forklares først og fremst av økt støtte til Brasil, Indonesia og globale tiltak tilknyttet *REDD+*.

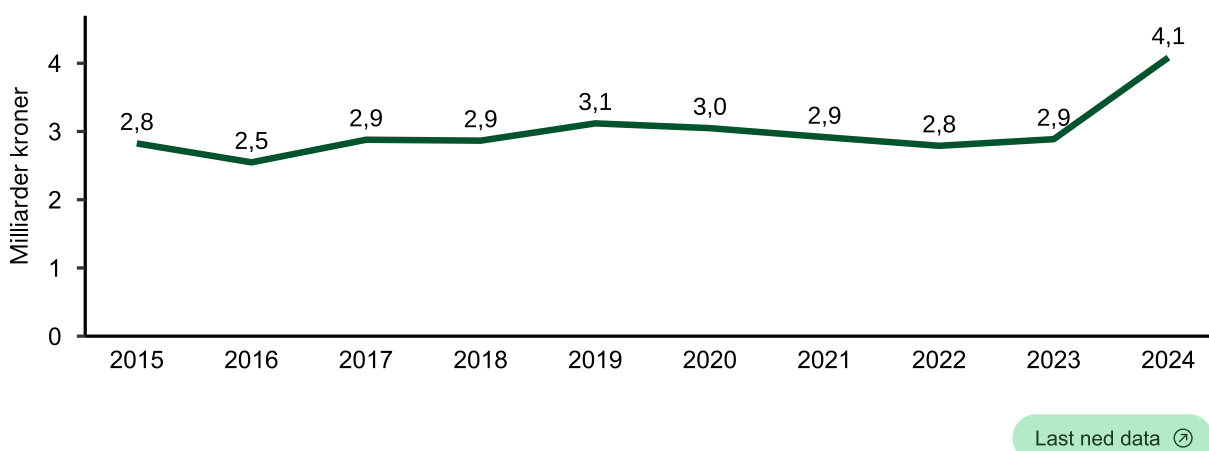
Som de to foregående årene var Indonesia største mottakerland med 962 millioner kroner, som først og fremst var knyttet til utbetalinger til indonesiske myndigheter for oppnådde utslippsreduksjoner tilknyttet redusert avskoging. Disse utbetalingene økte med rundt 300 millioner kroner sammenliknet med 2023. Brasil var det nest største mottakerlandet med 881 millioner kroner – nærmere en tredobling fra året før. Økningen forklares i stor del av resultatbaserte utbetalinger til *Den brasilianske utviklingsbanken* (BNDES). Colombia var det tredje største mottakerlandet, mye forklart av flegriverfondet *Sustainable Colombia Facility*, etterfulgt av Etiopia hvor mesteparten av bistanden gikk til *REDD+* sitt investeringsprogram.

⁹Omfatter bistand over budsjettpost 1482.73 - Klima- og skogsatsingen.

Av støtte som ikke registreres på enkeltland gikk om lag 400 millioner kroner til det sentrale Afrika i form av støtte til *Central African Forest Initiative* (CAFI) og *CAFI Invest*, også disse en del av *REDD+*. Videre er det verdt å nevne den mer globalt uspesifiserte avtalen med *Emergent Forest Finance Accelerator*, som mottok 400 millioner i 2024 tilknyttet markeder for karbonkreditter, opp fra 160 millioner i 2023.

Den største andelen av Klima- og skogsatsingen ble kanalisert gjennom sivilsamfunnsorganisasjoner, 39 prosent i 2024. Dette utgjorde 1,6 milliarder kroner og var en økning på rundt 360 millioner fra året før. Majoriteten av disse midlene gikk til ikke-norske sivilsamfunns partnere. Myndigheter og offentlig sektor i mottakerland var den nest største kanalen, med 37 prosent. Det var en økning på 830 millioner kroner fra 662 millioner i 2023 til 1,5 milliarder kroner i 2024. Økning forklares av utbetalingene til Brasil og Indonesia nevnt over. Den tredje største partnergruppen var multilaterale organisasjoner og 22 prosent av midlene gikk via denne partnergruppen.

Figur 28: Norsk bistand til Klima- og skogsatsingen, 2015-2024

Landbruk, fiskeri og matsikkerhet

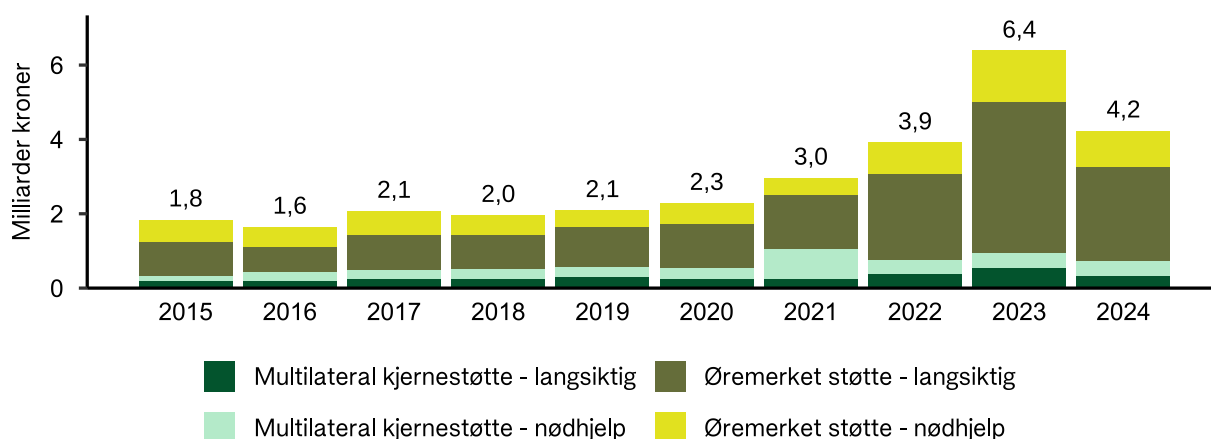
Den var en nedgang i den totale bistanden til landbruk, fiskeri og matsikkerhet¹⁰ i 2024, etter at den styrket seg kraftig i 2023. I 2024 utgjorde denne bistanden 4,2 milliarder kroner, en reduksjon fra ekstraordinære 6,4 milliarder i 2023. Det kraftige økningen må ses i sammenheng med «sørpakka» (se kapittel 10). Norad identifiserte for 2023 utbetalinger på 2,2 milliarder over ettårsbevilgningen som medregnes som bistand til landbruk, fiskeri og matsikkerhet. Dette beløpet tilsvarer nedgangen vi ser fra 2023 til 2024.

Nedgangen i 2024 var først og fremst i den øremerkede, langsiktige bistanden til landbruksproduksjon og matsikkerhet som til sammen ble redusert med 1,5 milliarder kroner. Videre ble den øremerkede nødhjelpen (midler til innkjøp og distribusjon av matvarer i humanitære situasjoner) redusert med nærmere 400 millioner. Med unntak av *CGIAR* holdt kjernestøtten seg stabil fra året før.

Av bistanden til landbruk, fiskeri og matsikkerhet som er fordelt på land og regioner gikk mesteparten, 72 prosent, til Afrika i 2024. Det største mottakerlandet var likevel Ukraina (370 millioner), etterfulgt av Sudan (283 mill.), Malawi (245 mill.) og Etiopia (168 mill.). Den største nedgangen var i den geografisk uspesifiserte bistanden gjennom *FNs organisasjon for ernæring og landbruk* (FAO), *Det internasjonale fondet for jordbruksutvikling* (IFAD) og *Verdens matvareprogram* (WFP).

¹⁰Metodebeskrivelse for å måle bistand til landbruk, fiskeri og matsikkerhet er beskrevet i Tillegget.

Figur 29: Bistand til landbruk, fiskeri og matsikkerhet, 2015-2024

Forklaring: Metode for å måle bistand til landbruk, fiskeri og matsikkerhet er beskrevet i Tillegget.

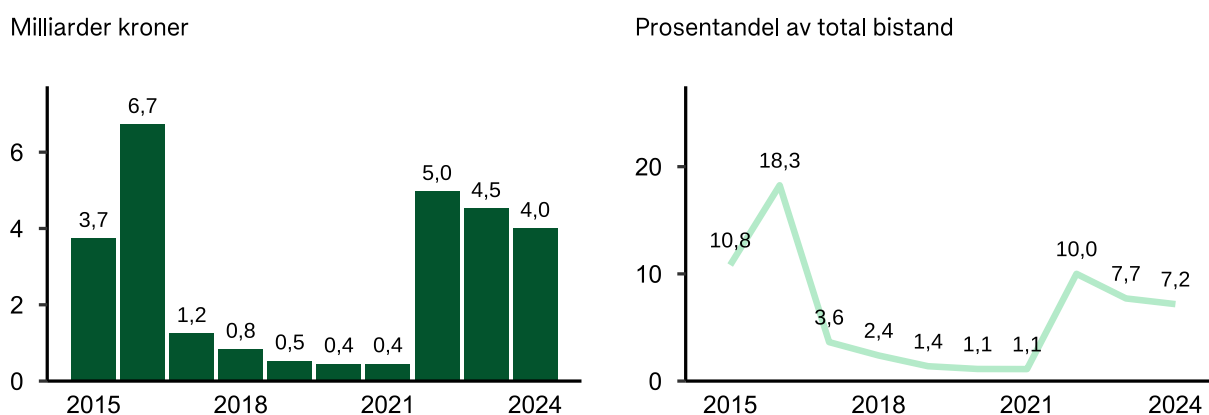
Last ned data

Flyktningutgifter

Visse utgifter tilknyttet midlertidig livsopphold for flyktninger fra utviklingsland [kan rapporteres som bistand](#) det første året de oppholder seg i et høyinntektsland. Krigen i Ukraina førte til at utgifter til flyktninger i Norge finansiert over bistandsbudsjettet økte betraktelig i 2022 og fortsatt holdt seg på et høyt nivå i 2024. I 2024 var de ODA-godkjente flyktningutgiftene¹¹ på 4,0 milliarder kroner – tilsvarende 7,2 prosent av total norsk bistand. Dette er en nedgang fra 4,5 milliarder kroner (7,7 %) i 2023 og 5,0 milliarder kroner (10,0%) i 2022.

302 millioner av flyktningutgiftene i 2022 var støtte til andre europeiske høyinntektsland for å ta imot ukrainske flyktninger og ble utbetalt over andre budsjettkapitler enn 179 – Flyktningtiltak i Norge.¹² 4,7 milliarder gikk så til flyktningutgifter i Norge og ble utbetalt over kapittel 179. I 2023 og 2024 gikk omtrent hele beløpet til flyktningutgifter i Norge, med kun 62 og 37 millioner til andre europeiske høyinntektsland for å ta imot ukrainske flyktninger. Forrige gang Norge så en betraktelig økning i flyktningutgiftene var i forbindelse med borgerkrigen i Syria, hvor flyktningutgiftene utgjorde 10,8 prosent av total bistand i 2015 og 18,3 prosent i 2016. Dette tilsvarte henholdsvis 3,7 og 6,7 milliarder kroner.

Figur 30: Bistand til flyktningutgifter i giverland, 2015-2024

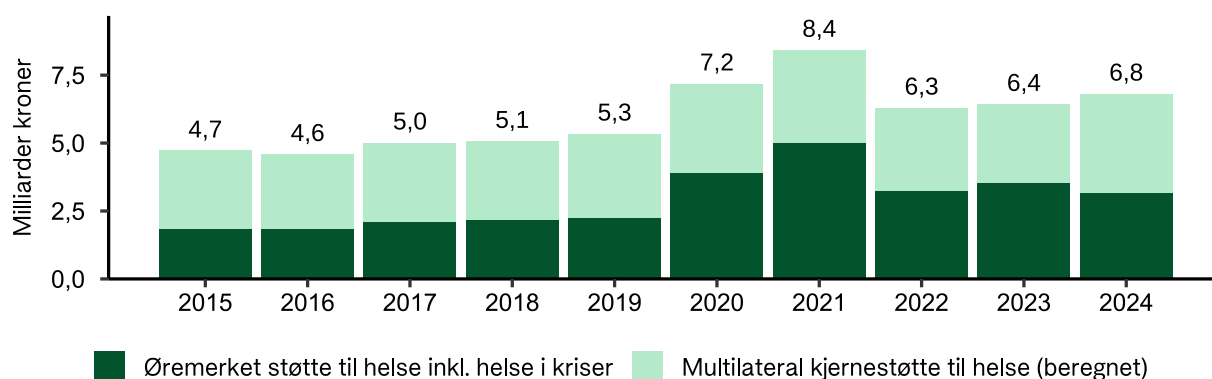
¹¹Bistand til flyktningutgifter omfatter bistand til sektor 930 - *Refugees in donor countries*.

¹²Midlene ble utbetalt over kapittel 150 – *Humanitær bistand* og 159.73 – *Ukraina og naboland* i 2022, og kun 159.73 i 2023 og 2024.

Helse

Den samlede norske bistanden til helse¹³ var på 6,8 milliarder kroner i 2024, opp fra 6,4 milliarder i 2023. Dette er betydelig lavere enn i 2020 og 2021, da bistanden, som verden generelt, var preget av Covid-19-pandemien. Den mer generelle trenden over tiårsperioden 2015-2024 er at helsebistanden har vært svakt økende målt i løpende priser, fra 4,7 milliarder kroner i 2015.

Figur 31: Bistand til helse, 2015-2024

Forklaring: Metode for å måle bistand til helse er beskrevet i Tillegget.

En betydelig andel av helsebistanden gis som kjernestøtte til multilaterale organisasjoner som helt eller delvis arbeider med helseproblematikk i utviklingsland. Eksempler på dette er kjernestøtte til vaksinealliansen *Gavi*, *Det globale fondet for bekjempelse av aids, tuberkulose og malaria* og *FNs befolkningsfond* (UNFPA). Beregnet kjernestøtte til helseformål økte med rundt 750 millioner kroner, fra 2,9 milliarder i 2023 til 3,6 milliarder kroner i 2024, og utgjorde 53 prosent av den totale helsebistanden i 2024. Den største økningen var til *Gavi*,¹⁴ etterfulgt av *Det globale fondet*.

Den øremerkede helsebistanden hadde imidlertid en nedgang, fra 3,5 milliarder kroner i 2023 til 3,2 milliarder i 2024. Mye av nedgangen er forklart av redusert nødhjelp til helse i kriser, først og fremst gjennom *FNs befolkningsfond*. Videre var det en reduksjon i den øremerkede, langsiktige helsebistanden på 140 millioner kroner. Samlet sett er multilaterale organisasjoner også den dominerende partnergruppen for norsk helsebistand, og i underkant av 80 prosent ble i 2024 kanalisert gjennom multilaterale partnere. De største partnerne i 2024 for den samlede helsebistanden var *Gavi* med 1,9 milliarder kroner, *FNs befolkningsfond* med 962 millioner og *Det globale fondet* med 787 millioner kroner. Av den øremerkede helsebistanden i 2024 gikk 50 prosent til programmer som går til utviklingsland, men hvor Norge ikke øremerker geografisk. Midtøsten var verdensdelen som mottok mest av den geografisk øremerkede støtten, med 677 millioner kroner, etterfulgt av Afrika med 516 millioner.

Les mer om bistand til helse på bistandsresultater.no.

Seksuell og reproduktiv helse og rettigheter

Norge har forpliktet seg til å gi 9,6 milliarder kroner til seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR)¹⁵ i perioden 2020-2025. I de første fem årene av perioden, 2020-2024, har bistanden definert som SRHR samlet sett vært på 8,3 milliarder kroner. I 2024 gikk 1,7 milliarder kroner til SRHR, opprettholdt

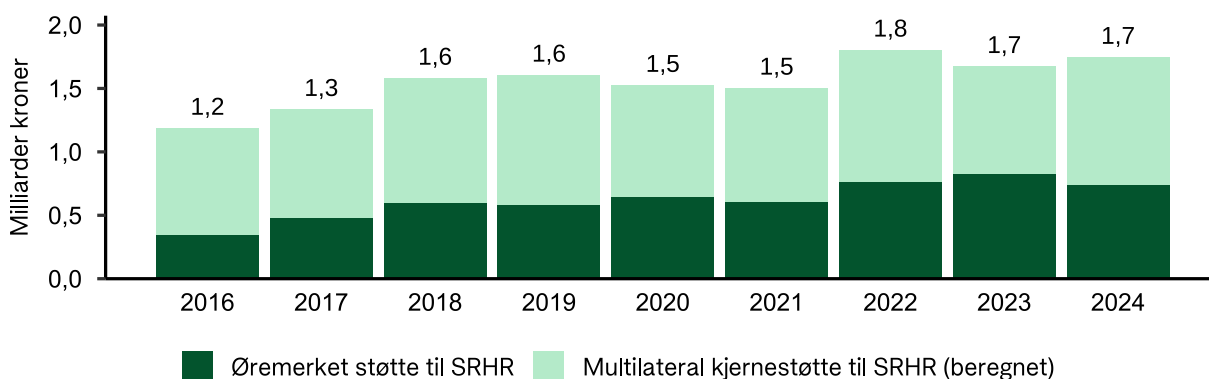
¹³Metodebeskrivelse for å måle bistand til helse er beskrevet i Tillegget.

¹⁴Inklusive kjernestøtte til *Gavi* kanalisert via finansieringsmekanismen *IFFIm*.

¹⁵Metodebeskrivelse for å måle bistand til SRHR er beskrevet i Tillegget.

på samme nivå som i 2023. For å nå målet for perioden må Norge gi minst 1,35 milliarder i 2025, altså er «gulvet» lavere enn måltallet på 1,6 milliarder per år, og også lavere enn nivået på denne støtten de siste årene.

Figur 32: Bistand til seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR), 2016-2024

Forklaring: Metode for å måle bistand til seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR) er beskrevet i Tillegget.

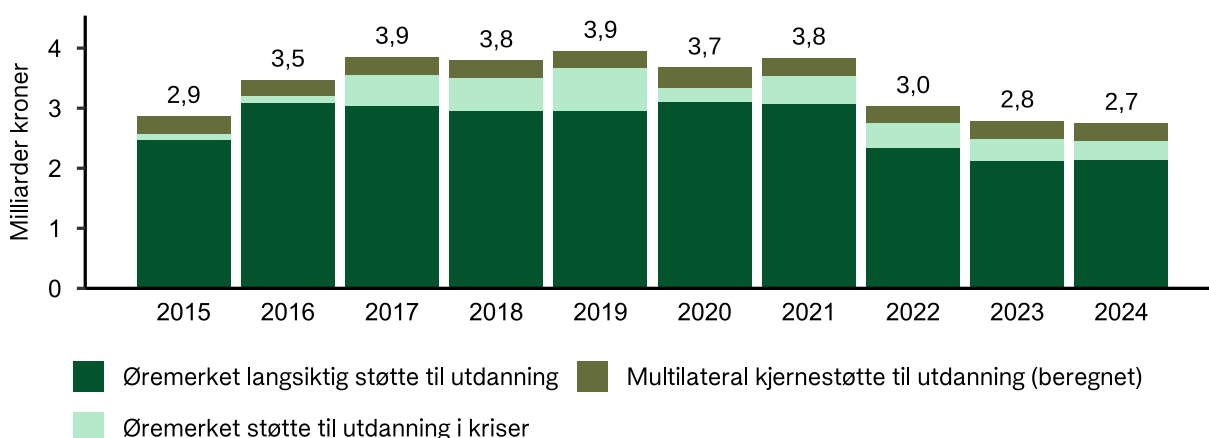
[Last ned data](#)

Multilaterale organisasjoner er den viktigste partnergruppen i den norske SRHR-innsatsen og mottok 60 prosent av den øremerkede støtten i tillegg til den beregnede kjernestøtten; totalt 83 prosent av den samlede SRHR-støtten. *FNs befolkningsfond* er den største enkeltpartneren og mottok nær halvparten av den totale SRHR-støtten. Den øremerkede støtten som ikke ble kanalisert gjennom multilaterale organisasjoner gikk nesten utelukkende via sivilsamfunnsorganisasjoner hvorav den største var *International Planned Parenthood Federation (IPPF)*.

Utdanning

Samlet gikk det 2,7 milliarder kroner i bistand til utdanning¹⁶ i 2024. Dette er en liten nedgang fra de to foregående årene, men en betydelig reduksjon fra perioden 2017-2021, hvor utdanningsbistanden i snitt lå i overkant av 3,8 milliarder.

Figur 33: Bistand til utdanning, 2015-2024

Forklaring: Metode for å måle bistand til utdanning er beskrevet i Tillegget.

[Last ned data](#)

¹⁶Metodebeskrivelse for å måle bistand til utdanning er beskrevet i Tillegget.

Om lag 2,5 milliarder kroner av bistanden til utdanning i 2024 var i form av øremerket støtte til utdanning når vi inkluderer bistand til utdanning i kriser. I tillegg kommer multilateral kjernestøtte, hvor 289 millioner kroner beregnes å ha gått til utdanning i 2024. Det er i øremerket utdanningsbistand kuttet har skjedd, med en reduksjon på over én milliard fra 2021 til 2024. Dette skyldes primært redusert støtte til globale fond og programmer.

Afrika er regionen som mottar mest øremerket utdanningsbistand, med 858 millioner kroner i 2024, og Sør-Sudan og Etiopia var de største mottakerlandene. Regionen så imidlertid en nedgang fra året før, blant annet forklart av redusert støtte til Malawi. Til sammenlikning mottok Midtøsten 322 millioner kroner og Asia 257 millioner kroner. Øremerket utdanningsbistanden som ikke lar seg fordele geografisk fordi den kanaliseres gjennom globale utdanningsfond utgjorde 854 millioner kroner.

Multilaterale organisasjoner er den klart største kanalen for utdanningsbistanden, og i 2024 gikk 57 prosent av den samlede støtten gjennom disse. *UNICEF* var den største partneren med totalt 514 millioner kroner når vi inkluderer beregnet utdanningsstøtte gjennom kjernestøtte. Videre er sivilsamfunnsorganisasjoner en viktig kanal med 29 prosent av utdanningsbistanden i 2024, og *Redd Barna Norge* var nest største partner i 2024 med 332 millioner.

Les mer om bistand til utdanning på bistandsresultater.no.

Kvinners rettigheter og likestilling

Regjeringen har en målsetting om at minst 50 prosent av øremerket bistand skal ha likestilling som hoved- eller delmål. I 2024 støttet 48 prosent av den øremerkede bistanden¹⁷ tiltak som hadde kvinners rettigheter og likestilling som et formål¹⁸, noe som utgjorde 20,1 milliarder kroner. Fem prosent hadde likestilling som et hovedmål og 43 prosent hadde det som delmål. Samlet sett (hovedmål og delmål) var det en vekst på 1,3 milliarder fra 2023 og 6,4 milliarder fra 2022. Som andel av den øremerkede bistanden var det en økning fra henholdsvis 37 og 41 prosent i 2022 og 2023.

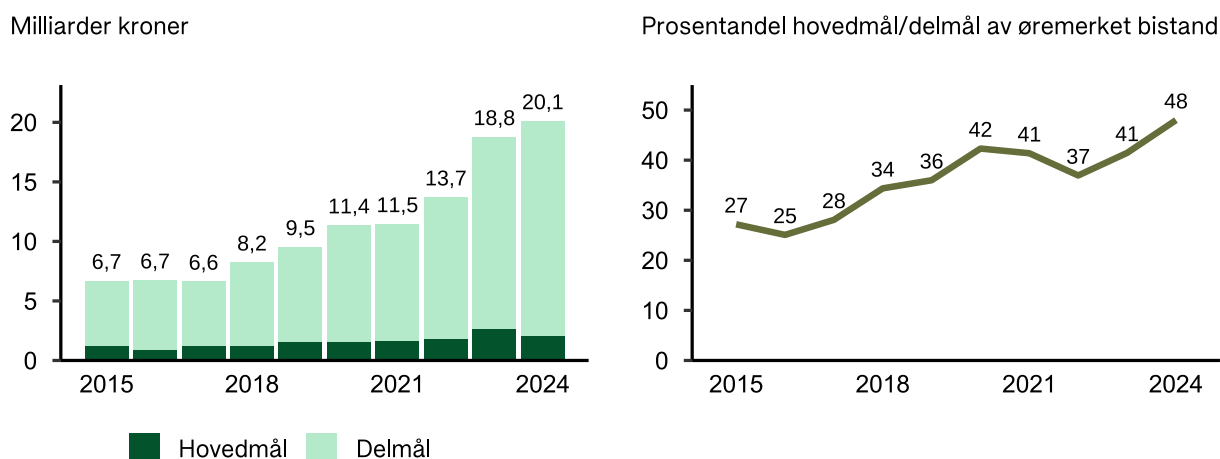
I bistanden som hadde likestilling som et hovedformål, så man en reduksjon fra 2,7 milliarder kroner i 2023 til 2,1 milliarder kroner i 2024. Det er ingen enkeltavtaler eller enkeltpartnere som forklarer denne reduksjonen, men heller redusert støtte over en rekke avtaler med utbetaling i 2023. Reduksjonen var imidlertid størst over budsjettpostene for matsikkerhet, Afrika og nødhjelp og må sees i sammenheng med «sørpakka» (se kapittel 10).

I bistanden hvor likestilling var et delmål var det derimot en økning fra 16,1 milliarder i 2023 til 18,0 milliarder kroner i 2024. Mye av økningen forklares av økt likestillingsfokus i *Nansen-programmet for Ukraina*. I 2022 var 34 prosent av den øremerkede støtten over kapittelpost 159.73 – *Ukraina og naboland* markert med likestilling som et fokus, mens i 2024 var andelen 73 prosent. Samtidig er dette en budsjettpost som har økt betydelig de siste årene, og likestillingsrelatert bistand over denne posten alene utgjorde 7,0 milliarder i 2024.

¹⁷Multilateral kjernestøtte og administrasjon markeres ikke med policymarkører og er dermed utelatt.

¹⁸Likestillingsrelatert bistand er prosjekter registrert med policymarkøren *Gender equality* som et hovedmål (main objective) eller et delmål (significant objective).

Figur 34: Bistand til å fremme kvinners rettigheter og likestilling, 2015-2024

Forklaring: Omfatter øremerket støtte med likestilling som et hovedmål eller delmål. Kjernestøtte til multilaterale organisasjoner er ikke inkludert.

Last ned data

Afrika var største mottakerregion for tiltakene som hadde likestilling som hovedmål, mens Europa var størst for tiltak med likestilling som delmål. For tiltakene som hadde likestilling som et hovedformål var multilaterale organisasjoner den største partnergruppen, og *FNs befolkningsfond* (UNFPA) etterfulgt av *FNs organisasjon for kvinners rettigheter og likestilling* (UN Women) var de største partnerne – både blant de multilaterale og totalt. Også for tiltak med likestilling som et delmål var multilaterale organisasjoner størst, etterfulgt av norsk sivilsamfunn. *Verdensbankgruppen* var den største partneren for slike tiltak, etterfulgt av *FNs utviklingsprogram* (UNDP) og *Flyktninghjelpen*.

Det er verdt å merke seg at kjernestøtte til multilaterale organisasjoner ikke kan markeres med policymarkører. Kjernestøtten til *UN Women*, på 100 millioner kroner i 2024, inngår dermed ikke i denne oversikten.

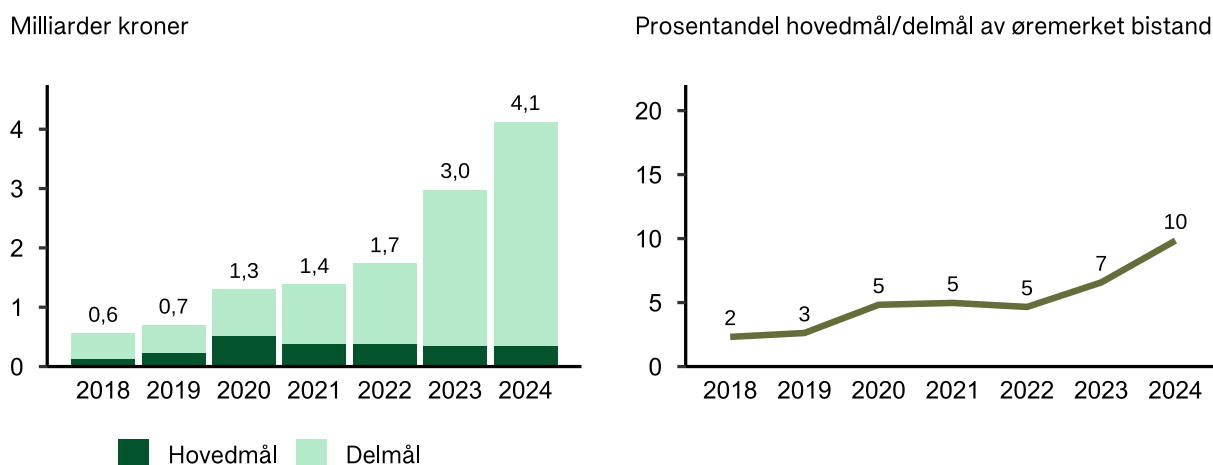
Les mer om bistand til likestilling på bistandsresultater.no.

Inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne

Fra 2023 til 2024 var det en økning fra syv til ti prosent av den øremerkede bistanden som hadde som hoved- eller delmål å inkludere personer med nedsatt funksjonsevne.¹⁹ Det utgjorde 4,1 milliarder kroner i 2024, opp fra 3,0 milliarder i 2023. Én prosent av den øremerkede bistanden hadde inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne som hovedmål og ni prosent hadde det som delmål.

¹⁹Bistand for å fremme inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne er prosjekter registrert med policymarkøren Inclusion and empowerment of persons with disabilities som et hovedmål (main objective) eller et delmål (significant objective).

Figur 35: Bistand til å fremme inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne, 2018-2024

Forklaring: Omfatter øremerket støtte med inkludering som et hovedmål eller delmål. Kjernestøtte til multilaterale organisasjoner er ikke inkludert.

Last ned data

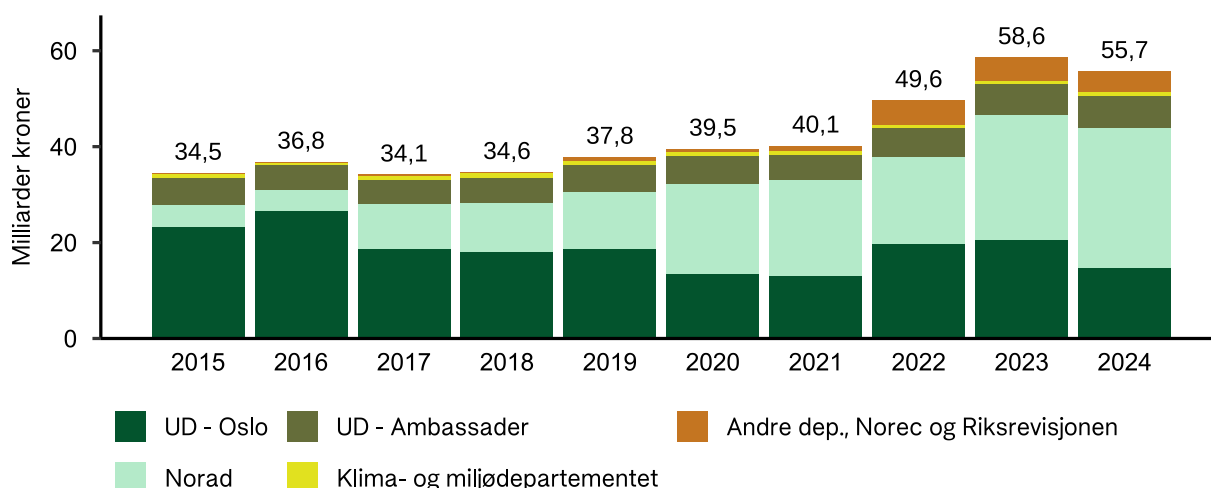
Nødhjelp var den dominerende sektoren og utgjorde 42 prosent av bistanden som hadde som mål å inkludere personer med nedsatt funksjonsevne i 2024. Dette utgjorde 1,7 milliarder kroner i 2024, en dobling fra 849 millioner kroner året før, og forklares av at en større andel av nødhjelpen til Ukraina har dette som et mål. Ukraina, som er landet som mottar klart mest norsk bistand, var også det største enkeltlandet for bistand med mål om inkludering av personer med nedsatt funksjonsevne; 1,4 milliarder kroner, etterfulgt av Moldova med 223 millioner kroner. Europa var dermed den største mottakerregionen for slik bistand etterfulgt av Afrika som mottok 1,2 milliarder kroner. Der var Tanzania, Uganda og Mosambik de største mottakerlandene.

Mesteparten av bistanden ble kanalisert gjennom multilaterale organisasjoner, 52 prosent. *FNs høykommissær for flyktninger* (UNHCR), *FNs barnefond* (UNICEF) og *Verdens matvareprogram* (WFP) var hovedpartnere. Norske sivilsamfunnsorganisasjoner var kanal for 33 prosent av bistanden rettet mot personer med nedsatt funksjonsevne, med *Redd Barna* som største partner etterfulgt av *Atlas-alliansen* og *Flyktninghjelpen*.

9. Forvaltningen av norsk bistand

Norsk bistand finansieres primært over budsjettet til Utenriksdepartementet (programområde 03) men også over Klima og miljødepartementets budsjett (programområde 12 – Klima og skogsatsingen). Selve forvaltningen av bistandsmidlene har i økende grad blitt overført til underliggende *Direktorat for utviklingssamarbeid* (Norad). I 2024 forvaltet Norad 52 prosent (29,1 milliarder kroner) av den totale bistanden. Til sammenligning forvaltet Norad 45 prosent av den norske bistanden (26,1 milliarder kroner) i 2023 og 36 prosent (18,0 milliarder kroner) i 2022. Denne utviklingen forklares av at forvaltningen av flere tematikker har blitt [overført fra Utenriksdepartementet til Norad](#) i løpet av de siste årene, som Nansen-programmet for Ukraina som ble overført i 2023 og den humanitære bistanden som ble overført i løpet av 2024.

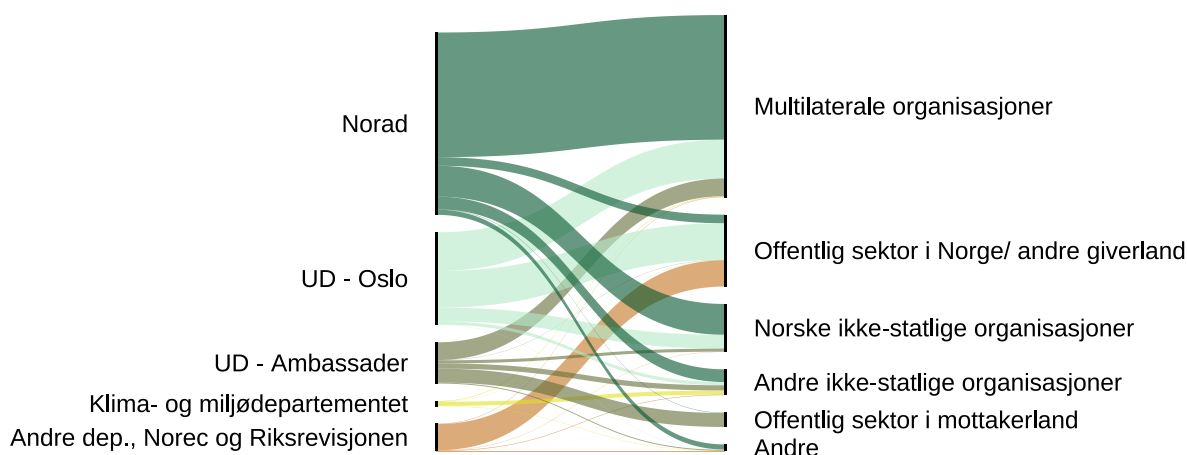
Figur 36: Forvaltning av bistanden, 2015-2024

Last ned data

Utenriksdepartementet, når vi inkluderer ambassadene, forvaltet 38 prosent (21,4 milliarder kroner) av bistanden i 2024, en nedgang fra 46 prosent (27,0 milliarder kroner) i 2023. Kategorien «Andre departementer, Norec og Riksrevisjonen» i figuren under øker betydelig fra 2021 (1,1 milliard kroner) til 2022 (5,0 milliarder), før den går noe ned igjen i 2023 (4,9 milliarder) og 2024 (4,4 milliarder). Dette har sammenheng med at forvaltningen av [ODA-godkjente flyktningutgifter](#) i Norge, som økte betydelig grunnet ukrainske flyktninger, forvaltes av andre departementer enn UD. Justis- og beredskapsdepartementet forvalter klart mest av denne bistanden, med 3,2 milliarder i 2024.

Figur 37: Bistandsforvaltning og kanalisering gjennom partnergrupper, 2024

Last ned data

10. Om Sørpakka

Den [ettårige ekstrabevilgningen](#) på 5 milliarder kroner i 2023, i rapporten omtalt som «sørpakka», gikk til økt humanitær innsats samt økt innsats for matsikkerhet og kamp mot sult. Bakgrunnen for pakken var blant annet svært høy prisstigning i matvarer produsert i og eksportert fra Ukraina og Russland, inkludert basisvarer som korn. Russlands fullskalainvasjon av Ukraina førte til at eksporten av disse varene i stor grad ble hindret. Dette hadde negative konsekvenser også i humanitære situasjoner, hvor innkjøps-

prisene til *World Food Programme* (WFP) og andre humanitære aktører gikk kraftig opp. For spesielt utsatte utviklingsland, som i stor grad importerer denne typen basisvarer, førte prisstigningen også til en svært alvorlig situasjon for de fattigste, uten de finansielle musklene til å betale de ekstraordinære prisene som oppstod.

Den *humanitære innsatsen* i sørpakka ble rettet inn mot behov hos de mest sårbare menneskene. De største behovene for støtte til matsikkerhet ble identifisert å være i Afrika sør for Sahara, men pakken inkluderte også tiltak i andre sårbare utviklingsland i Midtøsten, Nord-Afrika samt Afghanistan. Ekstra-bevilgningen ble ikke videreført i 2024, og er en viktig faktor for endringer i bistanden fra 2023 til 2024 både samlet sett, for geografisk innretning og innenfor en rekke temaer.

Om lag 2,2 milliarder kroner av sørpakka var i form av økt humanitær bistand, som i stor grad forklarer nedgangen til denne sektoren fra 2023 til 2024.

Sørpakka medførte også økte midler over budsjettpostene *Matsikkerhet, fiskeri og landbruk* (162.71) og *Regionbevilgningen til Afrika* (159.75) i 2023. Disse postene ble økt med henholdsvis 1,5 milliarder og 600 millioner kroner fra saldert budsjett. Økningen over disse postene treffer spesielt temaet Landbruk, fiskeri og matsikkerhet i bistandsstatistikken, men også klimatilpasning, som igjen inngår i klimabistand. Samlet sett har Norad identifisert utbetalinger på 2,2 milliarder over ettårsbevilgningen som medregnes som bistand til landbruk, fiskeri og matsikkerhet i 2023. Tilsvarende tall for klimatilpasning er på i overkant av 900 millioner kroner. Sørpakka gir også effekt geografisk, da den i stor grad var innrettet mot de fattigste landene, og mye gikk til Afrika sør for Sahara. Vi har derfor i rapporten der det er spesielt relevant også hatt et blikk på utviklingen fra 2022-2024 og/eller den generelle trenden over flere år.

Tillegg

Begrepsavklaringer

Type bistand

- **Øremerket bistand** inkluderer all bistand som ikke er kjernestøtte til multilaterale organisasjoner eller administrasjonskostnader hos bistandsforvaltningen. Denne bistanden har ofte tematiske og/eller geografiske føringer for hva midlene skal gå til. Internasjonalt omtales øremerket støtte som bilateral bistand (og inkluderer da også administrasjonskostnader). Den øremerkede bistanden kan gis gjennom alle typer partnere.
- **Kjernestøtte til multilaterale organisasjoner** inkluderer bistand uten tematiske eller geografiske føringer, og registreres uten informasjon om geografi og sektor i bistandsstatistikken. [OECD definerer hvilke multilaterale organisasjoner](#) som er kvalifisert til å motta kjernestøtte fra bistandsmidler.
- **Administrasjonskostnader** omfatter administrasjonskostnader i bistandsforvaltningen (Norad, Utenriksdepartementet, Klima- og miljødepartementet m.fl.), som ikke er en del av enkeltprosjekter.

Andre sentrale begreper

- **Geografisk spesifisert bistand** omfatter øremerket bistand (se *Type bistand*) registrert med et mottakerland eller en mottakerregion. Bistand til ulike regioner inngår ikke i den geografisk spesifiserte bistanden.
- **Landspesifisert bistand** omfatter øremerket bistand (se *Type bistand*) registrert med et mottakerland. Bistand til flere mottakerland/regioner inngår ikke.

Metodebeskrivelser

Her følger metodebeskrivelser for å måle bistand til utvalgte tema. Den tradisjonelle sektorinndelingen i bistandsstatistikken gir ikke det fulle bildet av bistand til alle tema. Flere av temaene har til felles at de går på tvers av flere sektorer eller inkluderer kjernestøtte til multilaterale partnere.

Helse

Bistand til helse omfatter øremerket støtte og beregnet multilateral kjernestøtte.

- Øremerket støtte til SRHR inkluderer støtte til sektorene 130 - *Population policies/programmes and reproductive health*, og andeler av støtte til GFF - *The Global Financing Facility* (et fond forvaltet av Verdensbanken). Andelene av støtten til GFF var 28 prosent t.o.m. 2020 og 26 prosent f.o.m. 2021. I tillegg ble 18 prosent av ekstra COVID-19-relatert støtte til GFF inkludert i 2020.
- Kjernestøtte til SRHR omfatter all kjernestøtte til partnerne UNAIDS - *UN Programme on HIV/AIDS*, all kjernestøtte til UNFPA - *UN Population Fund* og 50 prosent av ordinær kjernestøtte til GFATM - *Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria*. I tillegg ble henholdsvis 17 og 4,07 prosent av ekstra COVID-19-relatert kjernestøtte til GFATM inkludert i 2020 og 2021.

Seksuell og reproduktiv helse og rettigheter

Bistand til seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR) omfatter øremerket støtte og beregnet multilateral kjernestøtte.

- Øremerket støtte til SRHR inkluderer støtte til støtte til sektorene 130 - *Population policies/programmes and reproductive health*, og andeler av støtte til partneren GFF - *The Global Financing Facility* (et fond forvaltet av Verdensbanken). Andelene av støtten til partneren GFF var 28 prosent t.o.m. 2020 og 26 prosent f.o.m. 2021. I tillegg ble 18 prosent av ekstra COVID-19-relatert støtte til GFF inkludert.
- Kjernestøtte til SRHR omfatter all kjernestøtte til partnerne UNAIDS - *UN Programme on HIV/AIDS*, all kjernestøtte til UNFPA - *UN Population Fund* og 50 prosent av ordinær kjernestøtte til GFATM - *Global*

Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria, og i tillegg ble henholdsvis 17 og 4,07 prosent av ekstra COVID-19-relatert kjernestøtte til GFATM inkludert i 2020 og 2021.

Utdanning

Bistand til helse omfatter øremerket støtte og beregnet multilateral kjernestøtte.

- Øremerket støtte til utdanning inkluderer støtte til følgende sektorer: *111 - Education, level unspecified, 112 - Basic education, 113 - Secondary education og 114 - Post-secondary education*. I tillegg inkluderes nødhjelpsektoren *720.12 - Education in Emergencies*.
- Kjernestøtte til utdanning er beregninger på hvor mye av Norges kjernestøtte til multilaterale partnere som brukes på utdanning. OECD har utarbeidet beregningene, som er basert på rapporteringer fra de multilaterale partnerne. Beregningene gjøres for et utvalg av multilaterale partnere som mottar kjernestøtte fra Norge. Siste årgang er beregnet av Norad i påvente av offisielle beregninger fra OECD.

Nødhjelp

Bistand til nødhjelp omfatter øremerket støtte og beregnet multilateral kjernestøtte.

- Øremerket støtte til nødhjelp inkluderer støtte til følgende sektorer: *720 - Emergency Response, 730 - Reconstruction relief and rehabilitation og 740 - Disaster prevention and preparedness*.
- Kjernestøtte til nødhjelp er beregninger på hvor mye av Norges kjernestøtte til multilaterale partnere som brukes på nødhjelp. På bakgrunn av OECDs metode for å beregne kjernestøtte til helse og utdanning, har Norad utarbeidet beregningene for nødhjelp basert på rapporteringer fra de multilaterale partnerne. Beregningene gjøres for et utvalg av multilaterale partnere som mottar kjernestøtte fra Norge. Siste årgang er basert på 2023-andeler i påvente av oppdaterte tall fra OECD.

Landbruk fiskeri og matsikkerhet

Bistand til landbruk, fiskeri og matsikkerhet omfatter øremerket støtte og kjernestøtte til utvalgte organisasjoner.

- Øremerket støtte til landbruk, fiskeri og matsikkerhet inkluderer støtte til følgende sektorer: *311 - Agriculture, 313 - Fishing, 430.71 - Food security policy and administrative management, 430.72 - Household food security programmes, 430.73 - Food safety and quality, 520.10 - Food assistance og 720.40 - Emergency food assistance*. I tillegg inkluderes all støtte til partneren *GCDDT - Global Crop Diversity Trust*.
- Kjernestøtte til landbruk, fiskeri og matsikkerhet omfatter kjernestøtte til følgende partnere: *CGIAR - Consultative Group on International Agricultural Research, FAO - Food and Agricultural Organization of the United Nations, IFAD - International Fund for Agricultural Development og WFP - World Food Programme*.

Klima

For å måle utviklingsfinansiering til klimaformål (dvs. utslippsreduksjon og klimatilpasning) brukes to ulike målemetoder, kalt **klimabistand** og **klimafinansiering**. *Klimafinansiering* brukes ved rapportering av norsk klimafinansiering til utviklingsland under Parisavtalen, og er gjeldende metode for å måle fremgang på Norges doblingsmål for klimafinansiering og herunder tredobling til klimatilpasning. *Klimabistand* brukes for å kommunisere om hvor mye av norsk bistand (ODA) som brukes til klimaformål.

Begge metoder tar utgangspunkt på OECDs standarder for å identifisere klimarelevant utviklingsfinansiering og mobilisert privat kapital, og har samme fremgangsmåte for å identifisere og kvantifisere bidrag til klimaformål.

- Øremerket støtte til klimaformål er aktiviteter registrert i bistandsstatistikken med markørene klimatilpasning (*Climate Change Adaptation*) og/eller utslippsreduksjon (*Climate Change Mitigation*) som et hovedmål (*Main objective*) eller delmål (*Significant objective*). Det foretas en beregning for å skille mellom støtte til aktiviteter hvor klimaformål er et hovedmål eller et delmål. Hvis minst ett av prosjektets hovedmål er klimatilpasning eller utslippsreduksjon regnes 100 prosent av støtten som klimaspesifikk

støtte. Hvis klimatilpasning eller utslippsreduksjon kun er et delmål regnes 40 prosent av støtten som klimaspesifikk støtte.

- Kjernestøtte til klimaformål er beregninger på hvor mye av Norges kjernestøtte til multilaterale partnere som brukes til klimaformål. Beregningene som brukes av Norge skiller ikke mellom støtte til klimatilpasning og utslippsreduksjon, da skillet mellom tilpasning og utslippsreduksjon først ble innført først fra 2021-statistikken, og dermed ikke var inkludert i baseline for Norges tredoblingsmål for klimatilpasning. OECD har utarbeidet beregningene, som er basert på rapporteringer fra de multilaterale partnerne. Beregningene gjøres for et utvalg av multilaterale partnere som mottar kjernestøtte fra Norge. Siste to årganger er beregnet av Norad i påvente av offisielle beregninger fra OECD.

Forskjeller mellom måling av *klimabistand* og *klimafinansiering*:

- Finansieringskilde: *Klimabistand* er avgrenset til kun offentlig bistand (ODA), mens *klimafinansiering* omfatter all offentlig utviklingsfinansiering (ODA og OOF - Other official flows) og privat kapital mobilisert av offentlige midler. OECDs metode for måling av mobilisert privat kapital brukes for å beregne tilskrevet (attribuert) privat kapital for hver involvert offentlig aktør, som Norfund/Klimainvesteringsfondet og offentlige utviklingsfinansieringsinstitusjoner i andre land. Metoden er avgrenset til å måle direkte mobilisering og skiller mellom ulike finansieringsinstrumenter og risikonivåer for å tilskrive mobilisering fra hver offentlig aktør, og metoden er nærmere beskrevet i [OECD DACs veiledning for CRS-rapportering](#). At *klimafinansiering* inkluderer ODA og OOF handler i praksis om hvordan Norfunds klimainnsats inkluderes. Ved måling av *klimabistand* inkluderes en klimaspesifikk andel av de årlige kapitaloverføringene til ordinære Norfund inkludert Klimainvesteringsfondet (KIF). I *klimafinansiering* utelates kapitaloverføringene til Norfund/KIF, og istedet inkluderes de klimaspesifikke enkeltinvesteringene fra Norfund/KIF i utviklingsland.
- Beløpstype: *Klimabistand* måles i netto utbetalinger. At det er netto innebærer at tilbakeføringer registreres som negativ klimabistand. Offentlig *klimafinansiering* måles i brutto utbetalinger, som innebærer at ulike former for tilbakeføringer utelates (nedsalg, tilbakebetalinger på lån, utbytte og renteinntekter), og dermed ikke regnes som negativ klimafinansiering. *Mobilisert privat kapital* måles ikke i utbetalinger, men i avtalefestede beløp (commitments).

Øremerket støtte til klimatilpasning: Metodebeskrivelsen for Klima er gjeldende, men avgrenset til øremerket støtte til klimatilpasning. Øremerket støtte til klimatilpasning inkluderer dermed aktiviteter hvor klimatilpasning (Climate change adaptation) er hovedmål og delmål, og det brukes 100 prosent/40 prosent på hovedmål/delmål klimatilpasning. Tilpasningsspesifikk kjernestøtte til multilaterale organisasjoner er ikke inkludert. Det skyldes at OECDs beregninger på klimaspesifikk ble fordelt på tilpasning og utslippsreduksjon først fra 2021-statistikken, og dermed ikke var inkludert i baseline for Norges tredoblingsmål for klimatilpasning. På samme måte som for klima kan støtte til klimatilpasning måles i *tilpasningsbistand* og *tilpasningsfinansiering*. Det er *tilpasningsfinansiering* som brukes ved rapportering på klimatilpasningsfinansiering under Parisavtalen, og er gjeldende metode for å måle fremgang på Norges tredoblingsmål til klimatilpasning.

Norad

norad.no